

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๐๐

รับเรื่องแล้ว
ลงวันที่ ๒๗
วันที่ ๕/๖/๕๔
เวลา ๐๘.๑๕

ร.ม.ช.ศธ.
เลขที่ ๑๖๙
วันที่ ๒ มี.ค. ๒๕๖๔

505
17 ก.พ. 2564
10.53

สำนักเลขาธิการรัฐมนตรีศึกษาธิการ
ทำเนียบรัฐบาล
เลขที่ ๑๐๓๐๐
วันที่ ๔ มี.ค. ๒๕๖๔
กระทรวงศึกษาธิการ

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ที่ นร ๐๑๐๗/๕๔ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๔

ร.ม.ว.ศธ.
เลขที่ ๗๑๕/
วันที่ 19 ก.พ. 2564

ด้วยคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติต่อไป และกำชับให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป ตามมติคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ว่า

๑. รับทราบแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ ตามมติคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

๒. ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

จึงเรียนยืนยันมาและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแลทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(คุณหญิงกัญญา โสภณพนิช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

(นายธีระพงษ์ วงศ์วิลาส)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กษ.ร.
คร.ด.

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

๒๖ ๕๕๕, ๕๕.

ที่ นร ๐๑๐๓/๕๗

คณะกรรมการการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๘ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บ
ข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือสำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ที่ นร ๐๔๐๓ (กร๒)/๖๒๒๓
ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๔
๒. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓
๓. สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจ
และจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอเรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจมาเพื่อ
คณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการ
เสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) และรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)
กำกับการบริหารราชการสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว
ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

- ๑.๑ พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้ที่ดินและ
สิ่งปลูกสร้างที่ครอบคลุมการใช้ประโยชน์ที่ดินทุกประเภทต้องเสียภาษี โดยกำหนดให้บุคคลธรรมดาหรือนิ
ติบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างหรือผู้ครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง
อันเป็นทรัพย์สินของรัฐซึ่งมีส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่นำที่ดินไปใช้ในการบริหารจัดการหาผลประโยชน์
ต้องเป็นผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษี พระราชบัญญัติภาษีที่ดินฯ ได้มีการประกาศบังคับใช้ในราชกิจจานุเบกษาและมีผล
ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๒ และได้เริ่มจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓
- ๑.๒ การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ได้ดำเนินการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินฯ แล้ว โดยเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทำ
การสำรวจ จัดทำบัญชี และประเมินภาษีตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด และเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
มีเวลาดำเนินการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพิ่มขึ้น กระทรวงมหาดไทยจึงได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการ

เป็นระยะเวลา ๔ เดือนสำหรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จากเดิมที่ต้องชำระ ภาษีภายในเดือนเมษายนเป็นเดือนสิงหาคม ผ่อนชำระภาษีแบ่งเป็น ๓ งวด ดังนี้ งวดที่ ๑ ภายในเดือนเมษายน เป็นภายในเดือนสิงหาคม งวดที่ ๒ ภายในเดือนพฤษภาคม เป็นภายในเดือนกันยายน และงวดที่ ๓ ภายใน เดือนมิถุนายน เป็นภายในเดือนตุลาคม

๑.๓ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและรัฐวิสาหกิจเข้าร่วมประชุมชี้แจงแนวทางปฏิบัติเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าไปสำรวจและจัดเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและ สิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ โดยได้เชิญผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลังชี้แจงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องรวม ๓ ครั้ง มีหน่วยงานเข้าร่วมประชุม ทั้งสิ้น ๓๒ หน่วยงาน ต่อมาในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบ ดังนี้

๑.๓.๑ แต่งตั้งโครงสร้างแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและ รัฐวิสาหกิจเพื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป

๑.๓.๒ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บ ข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษี ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

๑.๓.๓ เสนอคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อทราบ

๑.๔ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของ รัฐและรัฐวิสาหกิจ มีมติเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการ ดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการ ดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบ สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บ ข้อมูลภาษีที่ดินและ สิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อหน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ ถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจ และจัดเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็น ตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างต่อไป

๓. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ หลักการและสาระสำคัญของพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒
ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการ สรุปได้ ดังนี้

๓.๑.๑ กำหนดนิยามของผู้เสียภาษี โดยหมายถึง เจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือผู้ครอบครองหรือผู้ทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ ดังนั้น ในลำดับแรกหน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจต้องทำการสำรวจว่าเป็นเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือครอบครองที่ราชพัสดุที่ใดบ้าง ณ บริเวณใด ซึ่งการเป็นเจ้าของหรือครอบครองดังกล่าว หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจจะเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมาย โดยผู้เป็นเจ้าของหรือครอบครองที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอยู่ ณ วันที่ ๑ มกราคม ของปีใด เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีสำหรับปีนั้น สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะพิจารณาจากผู้เป็นเจ้าของครอบครองใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓

๓.๑.๒ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจจัดเก็บภาษีจากที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาษีที่จัดเก็บได้ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น (มาตรา ๗) และเจ้าพนักงานสำรวจ พนักงานประเมิน พนักงานเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา ๑๑) จะจัดทำรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างซึ่งใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ ทุกประเภท ทั้งพื้นที่ของเอกชน พื้นที่ที่มีโฉนด และพื้นที่หน่วยงานของรัฐ โดยในกรณีพื้นที่ของรัฐหากมีการใช้ประโยชน์เพื่อสาธารณะตามกฎหมายของหน่วยงานนั้น จะได้รับการยกเว้นภาษี แต่หากมีการใช้ประโยชน์ในลักษณะการหารายได้จะอยู่ในข่ายที่ต้องถูกประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ดังนั้น หน่วยงานต้องเตรียมเอกสารข้อมูลที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อแสดงแก่ท้องถิ่น เพื่อให้การสำรวจและจัดทำข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็วและถูกต้อง

๓.๑.๓ การยกเว้น การลดภาษี จะกำหนดไว้ในกฎหมาย เช่น การยกเว้นภาษีของหน่วยงานของรัฐ จะกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างฯ มาตรา ๘ (๑) ทรัพย์สินของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในกิจการของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐ หรือในกิจการสาธารณะ ทั้งนี้โดยมิได้ใช้หาผลประโยชน์ เป็นต้น

๓.๑.๔ อัตราภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นอัตราก้าวหน้า โดยจำแนกตามการใช้ประโยชน์ แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่ ๑) การใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม อัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ ๐.๐๑ ๒) การใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัย อัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ ๐.๐๒ ๓) การใช้ประโยชน์อื่นนอกจากเกษตรกรรมและที่อยู่อาศัย อัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ ๐.๓ และ ๔) รกร้างว่างเปล่าหรือไม่ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพ อัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ ๐.๓ และหากยังทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพเป็นเวลาติดต่อกัน ให้เพิ่มอัตราภาษีอีกร้อยละ ๐.๓ ในทุก ๆ ๓ ปี แต่อัตราภาษีที่เสียรวมทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินร้อยละ ๓

๓.๒ ข้อเท็จจริง ...

๓.๒ ข้อเท็จจริง

๓.๒.๑ การดำเนินการของคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้เจ้าหน้าที่เข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่ เพื่อสำรวจวัดขนาด และจดบันทึกข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยให้ข้อมูลที่ตรงกับข้อเท็จจริง และเป็นประโยชน์ที่สุดแก่เจ้าหน้าที่ เพื่อลดความขัดแย้ง การโต้แย้ง และการอุทธรณ์

๓.๒.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและรัฐวิสาหกิจรวมทั้งสิ้น ๓๒ หน่วยงาน

ได้ร่วมประชุมสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ มีสาระสำคัญ คือ พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจจัดเก็บภาษีจากที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาษีที่จัดเก็บได้ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำการสำรวจว่าเป็นที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือผู้ครอบครอง หรือผู้ทำประโยชน์ในที่ดิน หรือสิ่งปลูกสร้าง หรือครอบครองที่ราชพัสดุ หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจผู้เป็นเจ้าของหรือครอบครองดังกล่าวจะเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมาย สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะพิจารณาจากผู้เป็นเจ้าของครอบครองใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเมินภาษีแล้ว หากหน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจเห็นว่าการประเมินดังกล่าวไม่ถูกต้อง สามารถอุทธรณ์ได้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมินภาษี โดยการอุทธรณ์มี ๓ ลำดับ คือ ๑) อุทธรณ์ไปที่ผู้บริหารท้องถิ่น ๒) หากหน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจไม่เห็นชอบตามผลการพิจารณาของผู้บริหารท้องถิ่นก็มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีประจำจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน โดยยื่นคำร้องผ่านท้องถิ่น และ ๓) ฟ้องต่อศาล โดยคำพิพากษาของศาลจะถือเป็นที่สุด และกรณีทรัพย์สินของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในกิจการของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐ หรือในกิจการสาธารณะ โดยมีได้ใช้เหตุผลประโยชน์จะได้รับการยกเว้นภาษีตามมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒

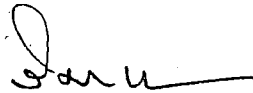
๓.๒.๓ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ มีมติเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

๔. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสำนักงานปลัด
สำนักนายกรัฐมนตรีขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามมติคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ตามข้อ ๓.๒.๓ เพื่อบอกหมาย
ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการต่อไป และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทาง
เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและ
สิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
เป็นการทั่วไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ เครืองาม)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ฝ่ายเลขานุการฯ

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ

ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๑๑

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๔๐

คณบดี

/shmnw

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๑๖

ที่ นร ๐๑๐๓/๔๖๕

วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจ
และจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

เรียน รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)

ประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความเป็นมา

๑.๑ พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ครอบคลุมการใช้ประโยชน์ในที่ดินทุกประเภทต้องเสียภาษี โดยกำหนดให้บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างหรือผู้ครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐซึ่งมีส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่นำที่ดินไปใช้ในการบริหารจัดการผลประโยชน์ต้องเป็นผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษี พระราชบัญญัติภาษีที่ดินฯ ได้มีการประกาศบังคับใช้ในราชกิจจานุเบกษาและมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๒ และได้เริ่มจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ (เอกสารแนบ ๑)

๑.๒ การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ได้ดำเนินการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินฯ แล้ว โดยเจ้าหน้าที่ อปท. ได้ทำการสำรวจจัดทำบัญชี และประเมินภาษีตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด และเพื่อให้ อปท. มีเวลาดำเนินการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพิ่มขึ้น กระทรวงมหาดไทยจึงได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ ขยายกำหนดเวลาดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินฯ เป็นการทั่วไปเป็นระยะเวลา ๔ เดือนสำหรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จากเดิมที่ต้องชำระภาษีภายในเดือนเมษายนเป็นเดือนสิงหาคม และมีการผ่อนชำระภาษีแบ่งเป็น ๓ งวด ดังนี้ งวดที่ ๑ ภายในเดือนเมษายน เป็นภายในเดือนสิงหาคม งวดที่ ๒ ภายในเดือนพฤษภาคม เป็นภายในเดือนกันยายน และงวดที่ ๓ ภายในเดือนมิถุนายน เป็นภายในเดือนตุลาคม (เอกสารแนบ ๒)

๑.๓ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ รับทราบเรื่อง การประกาศรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ และมีมติมอบหมายให้กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย และสำนักงบประมาณพิจารณาแนวทางบรรเทาผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจากการขยายเวลาจัดเก็บภาษีและรายได้ของ อปท. ที่ลดลง (เอกสารแนบ ๓)

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ของ อปท. ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและรัฐวิสาหกิจเข้าร่วมประชุมชี้แจงแนวทางปฏิบัติเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ อปท. ในการเข้าไปสำรวจและการจัดเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐ

และรัฐวิสาหกิจ โดยได้เชิญผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
ชี้แจงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องรวม ๓ ครั้ง มีหน่วยงานเข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๓๒ หน่วยงาน ต่อมาในการประชุม
ครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบ ดังนี้

๒.๑.๑ แต่งตั้งเวียนสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อบท. ในการ
เข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ
เพื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคม อบท. ทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป

๒.๑.๒ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ
ถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อบท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดิน
และสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและ
สิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

๒.๑.๓ เสนอคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อทราบ
(เอกสารแนบ ๔)

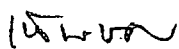
๒.๒ ก.ก.ก. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเรื่อง
แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อบท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและ
สิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ มีมติเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบสรุป
แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อบท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและ
สิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคม อบท.
ทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการ
ดำเนินงานของ อบท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐ
และรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป (เอกสารแนบ ๕ และ ๖)

๓. ข้อพิจารณา

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นควรดำเนินการตามมติ ก.ก.ก. ตามข้อ ๒.๒
โดยเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบสรุปแนวทางปฏิบัติดังกล่าวเพื่อหน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ และสมาคม
อบท. ทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุน
การดำเนินงานของ อบท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงาน
ของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

๔. ข้อเสนอ

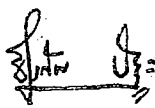
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดลงนามในหนังสือถึงเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบตามหนังสือที่เสนอมาพร้อมนี้

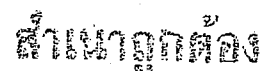
(นายวิมล วัฒนศิริ)

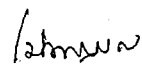
๑๑๑ ๑๑๑ ๑๑๑

(นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

(นางสาวเพ็ญพรรณ เจริญพงศ์)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (นายวิชณุ เครืองาม) โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๑๖

ที่ นร ๐๔๐๓ (กร๒)/๖๒๒

วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและ
จัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เสนอเรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจมาเพื่อคณะรัฐมนตรีรับทราบ ซึ่งคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบแนวทางปฏิบัติดังกล่าว เพื่อหน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและการจัดเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

(นายวิชณุ เครืองาม)

รองนายกรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง

รายงานการประชุม
คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ วันจันทร์ที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
ณ ห้องประชุม ๓๐๑ ตึกบัญชาการ ชั้น ๓
ทำเนียบรัฐบาล

*****

ผู้มาประชุม

๑. นายวิชณุ เครืองาม	รองนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ที่ปรึกษา
๓. นางสาวอ่อนฟ้า เวชชาชีวะ	เลขาธิการ ก.พ.ร.	ที่ปรึกษา
๔. นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๕. นายพรชัย ชูระเวช	แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	
	ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการเงิน	กรรมการ
๖. นายศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ	แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	
	หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐาน	กรรมการ
	การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น	
๗. นายชุมพล สุวรรณกิจบริหาร	แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย	
	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการคลัง	กรรมการ
	แทนปลัดกระทรวงการคลัง	
๘. นายธนู ขวัญเดช	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
	แทนปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	
๙. นายโกเมนทร์ ทิวทอง	นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ปฏิบัติราชการที่	กรรมการ
	สำนักสนับสนุนระบบปฐมภูมิ	
	แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข	
๑๐. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
	แทนเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	
๑๑. นางสาวสุลักษณ์ ธรรมานุสติ	รองเลขาธิการ ก.พ.	กรรมการ
	แทนเลขาธิการ ก.พ.	
๑๒. นายเอนก มีมงคล	รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ	กรรมการ
	และสังคมแห่งชาติ	
	แทนเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	
๑๓. นายเฉลิมพล เพ็ญสูตร	รักษาการในตำแหน่งรองผู้อำนวยการ	กรรมการ
	สำนักงบประมาณ	
	แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	
๑๔. นายสันติธร ยิ้มละมัย	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
	แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
๑๕. นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ
๑๖. นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ

๑๘. นายธนา ยันตรโกวิท	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น	กรรมการ
๑๙. นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น	กรรมการ
๒๐. ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
๒๑. ศาสตราจารย์สกลนธ์ วรรณวิวัฒนา	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
๒๒. ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	กรรมการ
๒๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	กรรมการ
๒๔. รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	กรรมการ
๒๕. นายสุจิต นิมิตกุล	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	กรรมการ
๒๖. นางอนสุรา ชื่นทรวง	รองผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล แทนผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๒๗. นายสนธยา คุณปลื้ม	นายกเมืองพัทยา	กรรมการ
๒๘. นายวิสุทธิ์ ธรรมเพชร	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง	กรรมการ
๒๙. นายกิตติชัย เอ่งฉ้วน	รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ แทนนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด	กรรมการ
๓๐. นายพงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ	นายกเทศมนตรีนครยะลา	กรรมการ
๓๑. นายประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธ	นายกเทศมนตรีเมืองพระประแดง	กรรมการ
๓๒. นายธนศักดิ์ มาคะสิระ	นายกเทศมนตรีตำบลวัดเพลง	กรรมการ
๓๓. นายชูศักดิ์ วสันต์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง	กรรมการ
๓๔. นายชัยรัตน์ ทองใบ	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ	กรรมการ
๓๕. นายกัมพล กลั่นเนียม	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตาหลวง	กรรมการ
๓๖. นายวิชัย ไตรรัตน์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกะไหล	กรรมการ
๓๗. นายสำเนา รัศมีทัต	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง	กรรมการ
๓๘. นายวิฑูร เอี่ยมโอภาส	ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย	ที่ปรึกษา	ติดภารกิจ
๒. ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	ติดภารกิจ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายชัยวัฒน์ ภัทรกานต์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒. นางสาวพิมพ์นารา บัวเกิด	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๓. นางประภา วงศ์วิริยะ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๔. นายสมบัติ ธนพัฒน์พงศ์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๕. นางสาวอภิตี ประเสริฐฤทธิ์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๖. นายดุสิต พงศาพิพัฒน์	กระทรวงมหาดไทย
๗. นายทิวากร พิศาลสุฤติกรรม	สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
๘. นายทองดี งามดี	

ประธาน กล่าวว่า ให้ความเห็นชอบ ขอให้รับข้อสังเกตของที่ประชุมทั้งหมดไป เพื่อปฏิบัติตามขั้นตอน เพราะข้อสังเกตของกรรมการมีประโยชน์

มติที่ประชุม เห็นชอบและให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาแนวทางการชดเชยรายได้ให้แก่ อบท. ที่ได้รับผลกระทบจากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เป็นระยะเวลา ๓ ปี รวมเป็นเงิน ๕๓,๓๔๑ ล้านบาท ตามที่คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ของ อบท. เสนอ ดังนี้

๑. การชดเชยรายได้ให้แก่ อบท. ที่ได้รับผลกระทบในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๓๒,๕๘๕ ล้านบาท แต่เนื่องจากในขั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้เห็นชอบการแปรรูปงบประมาณเงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำหรับชดเชยรายได้ให้แก่ เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๑๐,๐๖๗.๕๔ ล้านบาท จึงเหลือเงินที่ต้องชดเชยจำนวน ๒๒,๕๑๗.๔๖ ล้านบาท โดยให้กระทรวงมหาดไทยขอเงินงบกลาง รายการสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น หรือแหล่งอื่นตามความเหมาะสม เพื่อจัดสรรให้แก่ กทม. เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ตามที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง แทนภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีบำรุงท้องที่

๒. การชดเชยรายได้ให้แก่ อบท. ที่ได้รับผลกระทบ โดยจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และ พ.ศ. ๒๕๖๖ ปีละจำนวน ๑๐,๓๗๘ ล้านบาท รวมเป็นเงิน ๒๐,๗๕๖ ล้านบาท ดังนี้

๒.๑ ให้กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอจัดงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ให้แก่ เทศบาลตำบล และ อบต. ที่ได้รับผลกระทบ

๒.๒ ให้กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง เสนอจัดงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ตามที่ได้รับผลกระทบ สำหรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อลดผลกระทบจากรายได้ที่ลดลง

ทั้งนี้ ให้นำข้อสังเกตของที่ประชุมประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในเรื่องดังกล่าวต่อไป

๔.๒ สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

เลขานุการ รายงานว่า คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบท.) ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและรัฐวิสาหกิจเข้าร่วมประชุมชี้แจงแนวทางปฏิบัติเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ อบท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยได้เชิญผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สอ.) และผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ชี้แจงรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง รวม ๓ ครั้ง มีหน่วยงานเข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๓๗ หน่วยงาน แบ่งเป็นครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ รวม ๑๒ หน่วยงาน ได้แก่ องค์การสวนสัตว์, สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม, กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม, การรถไฟแห่งประเทศไทย บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน), กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, การเคหะแห่งชาติ, กรมท่าอากาศยาน, สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม, สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ และครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ รวม ๕ กลุ่ม ๒๕ หน่วยงาน ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ, กรมส่งเสริมสหกรณ์, กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง, กระทรวงสาธารณสุข, กรมป่าไม้, กรมชลประทาน, กรมเจ้าท่า, กรมสรรพากร, สำนักงานศาลยุติธรรม, สำนักงานศาลปกครอง, บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน). และธนาคารแห่งประเทศไทย

กลุ่มที่ ๒ การรถไฟแห่งประเทศไทย

กลุ่มที่ ๓ กองทัพบก, กองทัพเรือ, กองทัพอากาศ, กองทัพอากาศ, สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม, และองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์

กลุ่มที่ ๔ กระทรวงศึกษาธิการ, และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

กลุ่มที่ ๕ กรมท่าอากาศยาน, บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน), ธนาคารแห่งประเทศไทย, และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ที่ประชุมมีมติ ให้ฝ่ายเลขานุการแจ้งสรุปแนวทางและวิธีปฏิบัติให้สมาคม อปท. ทั้ง ๓ สมาคม และ สด. เพื่อทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เรียบร้อยแล้ว ซึ่ง สด. และ สศค. พิจารณาปรับปรุงแก้ไขสรุปแนวทางดังกล่าวแล้ว

คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ และมีมติมอบฝ่ายเลขานุการปรับปรุงเพิ่มเติมข้อความในข้อ ๑๔ เป็นหากมีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ ทุกประเภทในลักษณะหารายได้ หรือการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์จะอยู่ในข่ายต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างด้วย และเพิ่มข้อมูลหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมชี้แจง แต่ไม่มีประเด็นคำถามแล้วเสนอ ก.ก.ถ. พิจารณาเห็นชอบ ดังนี้

๑. แจ้งเวียนสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคม อปท. ทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป

๒. เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และกำกับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

๓. เสนอคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อทราบ

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้ความเห็นชอบตามที่คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอ

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า การบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มีความแตกต่างจากภาษีโรงเรือนและที่ดิน กรณีหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจอาจจะขอยกเว้นได้โดยมติคณะรัฐมนตรี แต่กฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างกำหนดหลักเกณฑ์ชัดเจนว่า ถ้าส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมีการใช้ประโยชน์จากที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจะไม่เข้าข่ายได้รับการยกเว้น ยกเว้นใช้เพื่อบริการสาธารณะ ใช้ประโยชน์เพื่อส่วนรวมหรือภารกิจของหน่วยงาน แต่ข้อเท็จจริงหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ รวมถึงมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างอยู่ในข่ายที่ต้องถูกประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลักดันให้มีการเกิดความร่วมมือของท้องถิ่นในการเข้าสำรวจการใช้ประโยชน์พื้นที่ของรัฐและรัฐวิสาหกิจทุกประเภท ซึ่งท้องถิ่นต้องปฏิบัติตามกฎหมายอยู่แล้ว สิ่งที่คณะอนุกรรมการฯ ได้ผลักดันในช่วงที่ผ่านมาต้องขอขอบคุณสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กรมที่ดิน และกรมธนารักษ์ด้วย ที่ได้ร่วมให้แนวทางในเรื่องนี้ โดยคณะอนุกรรมการฯ ได้เชิญส่วนราชการที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และเข้าข่ายที่ต้องถูกประเมินโดยไม่ได้รับการยกเว้นมาซักซ้อมทำความเข้าใจ เพื่อให้ อปท. เข้าสำรวจการใช้ประโยชน์ตามบทบัญญัติของกฎหมาย ถ้า อปท. เข้าไปสำรวจการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ประเมินแล้วพบว่ามีการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของรัฐและรัฐวิสาหกิจที่ใด

แม้กระทั่ง อปท. เอง ถ้าหากมีการใช้ประโยชน์ที่ดินของตนเองก็อยู่ในข่ายต้องชำระภาษีให้ตนเองด้วยเหมือนกัน แนวทางปฏิบัติที่คณะกรรมการฯ ผลักดัน คือแนวปฏิบัติที่หลังจากมีการเชิญผู้แทนส่วนราชการมาซักซ้อมทำความเข้าใจ และมีผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลังมาให้ข้อมูลตอบข้อสงสัย ประเด็นที่ควรจะต้องพิจารณา คือ การขอความร่วมมือส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจควรจะเป็นมติ ก.ก.ก. หรือไม่ เพื่อเวียนไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตาม หรือถ้าจำเป็นอาจจะต้องเสนอให้ทางคณะรัฐมนตรีรับทราบหรือไม่ อย่างไร เพื่อสั่งการ คือ ตอนที่ชี้แจงทางคณะกรรมการฯ ก็ได้รับความกรุณาจากเหล่าทัพ ทั้ง ๕ เหล่าทัพ ได้ส่งผู้แทนมารับทราบ คำตอบคือเพื่อผลักดันให้หน่วยงานต่าง ๆ ร่วมมือให้กับ อปท. เข้าสำรวจ ประเด็นที่น่าห่วงสำหรับ อปท. คือคำตอบที่ไม่เป็นทางการของผู้แทนให้ตั้งเป็นบัญชีลูกหนี้ภาษีได้เลย ซึ่งคิดว่าเป็นเรื่องที่ต้องจะต้องผลักดัน คือส่วนราชการควรจะเป็นตัวอย่างที่ดีในการชำระภาษีให้ครบถ้วนเหมือนเอกชนทั่วไป จะได้ทำให้เกิดความเป็นธรรม จึงเป็นที่มาของเรื่องนี้ที่ต้องมีเรื่องขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่า ขอแสดงความเห็นและสนับสนุนเรื่องนี้ ผมคิดว่าเรื่องนี้มีคุณประโยชน์ เรื่องภาษีส่วนหนึ่ง แต่คุณประโยชน์ที่รัฐบาลจะได้ประโยชน์จากเรื่องนี้ คือ การแก้ปัญหาเรื่องที่ดิน ที่ดินของรัฐประเภทหนึ่งซึ่งเป็นปัญหากับท้องถิ่นมาตลอด คือ ที่ในอุทยานแห่งชาติและป่าสงวนแห่งชาติ ท้องถิ่นก็คงทราบดีว่ายากมากในการที่จะเข้าไปพัฒนาคุณภาพชีวิตในพื้นที่ที่ไม่มีสภาพป่าอยู่แล้ว ผมจะขออนุญาตให้ตัวเลขในฐานะที่ได้ศึกษาเรื่องนี้ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช สำรวจให้เสร็จภายใน ๒๔๐ วัน ตอนที่สำรวจเสร็จแล้ว ทั้งหมด ๔,๑๙๒ หมู่บ้าน พื้นที่ ๔.๒ ล้านไร่ แต่ยังมียอดหลง ประเด็นที่ ๒ ที่เป็นปัญหา ที่สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจไปใช้ประโยชน์ได้แน่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓ พยายามผลักดันให้กรมป่าไม้ สำรวจมาโดยตลอด ๕ ปี สำรวจได้เพียง ๖ แสนไร่ พื้นที่ที่ต้องสำรวจ ๑๒.๕ ล้านไร่ ถ้าไม่ได้กฎหมายนี้เป็นตัวช่วย ผมคิดว่าอีก ๑๒ ล้านไร่ อีก ๑๐ ปี กว่าจะสำรวจเสร็จกว่าที่รัฐบาลจะแก้ปัญหาได้เสร็จตามแนวทางที่รัฐบาลวางไว้ นำเรียนว่าในงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กรมป่าไม้ได้รับงบประมาณน้อยระดับหมีน้มน้ำ การสำรวจครั้งนี้ของ อปท. นอกจากจะได้ประโยชน์ในเรื่องภาษีแล้วยังเป็นประโยชน์กับรัฐบาลในแง่ของการมีข้อมูลที่แท้จริง เพราะว่าในที่ดินของรัฐมีปัญหาเรื่องแนวเขตทับซ้อนกันจะได้นำมาหารือกัน เรื่องนี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งขอสนับสนุนข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ว่าเรื่องนี้สมควรที่จะเป็นมติของ ก.ก.ก. และควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบ จะเป็นประโยชน์กับหน่วยงานอื่นหรือนโยบายของรัฐบาล ในฐานะเป็นประธานคณะกรรมการศึกษาความเป็นไปได้ในการกระจายอำนาจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้แต่งตั้งเมื่อการประชุมครั้งที่แล้ว ขออนุญาตที่ประชุมว่าให้คณะกรรมการศึกษาความเป็นไปได้ในการกระจายอำนาจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทำหน้าที่ติดตามผลการสำรวจแล้วนำมารายงาน ก.ก.ก. เป็นระยะ จะเป็นประโยชน์กับรัฐบาล

ประธาน กล่าวว่า โดยสรุป ข้อเสนอมี ๒ ข้อ ๑) ให้แจ้งเวียนไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ถือปฏิบัติ ๒) ให้เสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบ ผมเข้าใจว่าเอาข้อ ๒ ข้อเดียวพอ คือเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบแล้วมติคณะรัฐมนตรีจะเวียนไปตามกระทรวงต่าง ๆ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ขอให้สำนักงาน ก.ก.ก. ช่วยตั้งเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีให้รับทราบแนวทางและมอบให้คณะกรรมการกระจายอำนาจฯ เป็นผู้ติดตาม แต่มอบคณะกรรมการศึกษาความเป็นไปได้ในการกระจายอำนาจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปติดตาม ก็ให้ออกเป็นลักษณะอย่างนี้

มติที่ประชุม เห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐ

ข้อมูลภาคที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวกลางที่ดีในการเสียภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

๔.๓ การถอดรายการเงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ออกจากรายการเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขานุการ รายงานว่า คณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๔ ได้มีมติเห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทย (มท.) ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ซึ่งมอบหมายให้กระทรวงการคลัง (กค.) และสำนักงานงบประมาณ (สงป.) พิจารณาการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้แก่โครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เชิงรุก โดยไม่นับรวมอยู่ในงบประมาณที่อยู่ในสัดส่วนของเงินอุดหนุนที่รัฐต้องจัดสรรให้แก่ อบท. ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

ก.ก.ด ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจให้แก่ อบท. และการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนโครงการส่งเสริม อสม. โดยไม่นับรวมอยู่ในสัดส่วนรายได้ของ อบท. และ ก.ก.ด. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติมอบหมายให้สำนักงาน ก.ก.ด.หารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สงป. กค. มท. สด. กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) และสมาคม อบท. ทั้ง ๓ สมาคม เพื่อพิจารณาการถอดรายการเงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อสม. ออกจากสัดส่วนรายได้ของ อบท. และเสนอ ก.ก.ด. เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ฝ่ายเลขานุการ ได้จัดประชุมเพื่อพิจารณาการถอดรายการเงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อสม. ออกจากรายการเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้เป็นรายได้ของ อบท. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้เสนอ ก.ก.ด. พิจารณาให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๑. ถอดรายการเงินอุดหนุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสนับสนุนการดำเนินงานของ อสม. ออกจากรายการเงินอุดหนุนของ อบจ. เนื่องจากภารกิจการจ่ายเงินค่าป่วยการ อสม. มิใช่ภารกิจถ่ายโอน ตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ อบจ. ไม่มีบทบาทในการบริหารจัดการหรือปฏิบัติงานร่วมกับ อสม. รวมทั้งการจ่ายเงินค่าป่วยการ อสม. เป็นไปตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๔ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สิทธิได้รับเงินค่าป่วยการในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๖๐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

๒. ให้นำเงินงบประมาณเงินอุดหนุนสำหรับจ่ายค่าป่วยการ อสม. ไว้ที่ สธ. และให้ สธ. เสนอตั้งงบประมาณรายการดังกล่าว ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

๓. ให้ สงป. พิจารณาสับสมทบงบประมาณเงินอุดหนุนที่ขาดหายไปให้ อบจ. เพื่อมิให้กระทบต่อการบริหารงานของ อบจ.

ประธาน กล่าวว่า เป็นเรื่องที่หารือกันแล้ว ครั้งสุดท้ายได้หารือในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา เข้าใจตรงกันแล้ว ผู้แทนสำนักงานงบประมาณและกระทรวงสาธารณสุข ช่วยชี้แจงด้วยเพราะว่าต่อไปจะต้องโอนไปอยู่ที่กระทรวงสาธารณสุข

นายเฉลิมพล เพ็ญสูตรกล่าวว่า ข้อเสนองบประมาณตั้งที่กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานงบประมาณไม่ขัดข้อง ก็ถอดเงินจำนวนนี้ไปตั้งที่กระทรวงสาธารณสุข แต่ก็ยังเป็นภาระงบประมาณที่ต้องตั้งอยู่ เพราะฉะนั้นการตั้งทดแทนให้กับ อบจ. สำนักงานงบประมาณก็จะมีการงบประมาณ ตามคำขอของงบประมาณขอมาประมาณ ไม่ต่ำกว่า ๕ ล้านล้านบาท สำนักงานงบประมาณต้องจัดสรรให้ได้ไม่เกิน ๓ ล้านล้านบาท มีความจำเป็นและลำบาก

ให้กับอาสาสมัคร ซึ่งเป็นภารกิจถ่ายโอนตามแผนการกระจายอำนาจ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจ ฉบับที่ ๓ ชาวบ้านทั้งนั้นที่เข้าไปดับไฟป่าตอนที่สถานการณ์ไฟป่าเกิดแล้ว แม้กระทั่งในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ปัญหาเรื่องท้องถิ่นระดมชาวบ้านได้ แต่ยังไม่มียะเบียบรองรับเรื่องการจ่ายค่าอาหาร ของอนุญาตเรียนปรึกษาว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะเร่งรัดดำเนินการได้หรือไม่ เนื่องจากเดือนพฤศจิกายนจะเข้าฤดูแล้งแล้ว ปัญหาจากการคาดการณ์ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถานการณ์แล้งปีนี้จะยาวไปถึงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม

ประธาน กล่าวว่า มีการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการฯ ไปศึกษาเรื่องอาสาสมัคร ท่านไปดำเนินการถึงไหนแล้ว

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า มีบทสรุปและนำเสนอในที่ประชุมนี้แล้ว และที่ประชุมมีมติส่งให้เรื่องให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเนื่องจากต้องมีระเบียบรองรับ ซึ่งก็ได้ส่งเรื่องให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดำเนินการต่อไปแล้ว

ประธาน กล่าวว่า อาสาสมัครมีทุกกระทรวง ช่วยไปดูในภาพรวมและเร่งรัดไปด้วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า ท้องถิ่นพร้อมจะจ่าย ค่าน้ำ ค่าอาหาร แต่ปัญหาคือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นยังไม่ได้ออกระเบียบจึงไม่สามารถเบิกจ่ายได้

นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ กล่าวว่า เนื่องจากผู้แทน อบท. ทั้ง อบจ. เทศบาล และ อบต. มีความเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่มีข้อกำหนดให้ประชาชนขอข้อมูลข่าวสารของราชการในส่วนที่จำเป็นสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ จากการรวบรวมข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้อง พบว่าได้รับเรื่องร้องเรียนกรณีการร้องขอข้อมูลในส่วนของท้องถิ่นซึ่งติดประเด็นปัญหา ๑ ใน ๕ ของหน่วยงานราชการ ทั้งนี้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีขั้นตอนการกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน จึงขอฝากผู้แทนที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย อบจ. เทศบาล อบต. ด้วย ซึ่ง สบป. จะทำหนังสือเป็นทางการถึงท่านอีกครั้ง โดยขอให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องศึกษาพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้ละเอียด แต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละพื้นที่ให้ชัดเจน และเร่งรัดการทำงานตามพระราชบัญญัตินี้ การจะให้ข้อมูลหรือไม่ให้ข้อมูลต้องมีเหตุผลตอบผู้ร้องขอด้วย การดำเนินการดังกล่าวเป็นส่วนสำคัญในการลดจำนวนเรื่องร้องเรียนต่าง ๆ ที่จะเข้าสู่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารฯ และเป็นการลดคดีต่าง ๆ ที่จะไปสู่ศาลปกครองต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ และมอบหมายคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับข้อสังเกตของที่ประชุมไปประกอบการพิจารณา เช่น การลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ อบจ. เป็นรายจังหวัด โดยให้สมาคม อบจ. แห่งประเทศไทยเป็นผู้ประสานงาน และข้อมูลด้านทะเบียนรถยนต์ ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคล กรมการขนส่งทางบกสามารถให้ อบจ. ได้ เนื่องจากเป็นการใช้ประโยชน์ข้อมูลของรัฐ ทั้งนี้ อาจกำหนดเป็นรหัสเจ้าของข้อมูล และจะต้องไม่นำไปเผยแพร่ให้เจ้าของข้อมูลเกิดความเสียหาย ฯลฯ

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๓๐ น.

(นายวิฑูรย์ เอี่ยมโอภาส)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ
การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เลขานุการคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ

สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

๑. ความเป็นมา

๑.๑ พ.ร.บ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ครอบคลุมการใช้ประโยชน์ในที่ดินทุกประเภทต้องเสียภาษี โดยกำหนดให้บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างหรือผู้ครอบครองหรือทำ ครอบครองที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐซึ่งมีส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่นำที่ดินไปใช้ในการบริหารจัดการหาผลประโยชน์ ต้องเป็นผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีตาม พ.ร.บ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างฯ

๑.๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ เห็นชอบให้ขยายกำหนดเวลาดำเนินการของผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกำหนดเวลาใน พ.ร.บ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ เฉพาะการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นการทั่วไป โดยการจัดทำรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อประกาศพร้อมทั้งจัดส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ผู้เสียภาษีแต่ละรายทราบ จากภายในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ เป็นภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ และการชำระภาษีตามแบบแจ้งการประเมินภาษี จากภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๓ เป็นภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓ เป็นต้น

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ เพื่อเป็นการเตรียมการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของเจ้าหน้าที่ อบท. ได้ทันเวลาตามที่กำหนด คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ของ อบท. ซึ่งมีรองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ เป็นประธานอนุกรรมการ จึงได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและรัฐวิสาหกิจเข้าร่วมประชุมชี้แจงแนวทางปฏิบัติเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ อบท. ในการเข้าไปสำรวจและจัดเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ โดยได้เชิญผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ชี้แจงรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง รวม ๓ ครั้ง มีหน่วยงานเข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๓๒ หน่วยงาน แบ่งเป็นครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ รวม ๑๒ หน่วยงาน ได้แก่ องค์การสวนสัตว์, สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม, กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม, การรถไฟแห่งประเทศไทย, บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน), กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, การเคหะแห่งชาติ, กรมท่าอากาศยาน, สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม, สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ และครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ รวม ๕ กลุ่ม ๒๕ หน่วยงาน ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ, กรมส่งเสริมสหกรณ์, กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง, กระทรวงสาธารณสุข, กรมป่าไม้, กรมชลประทาน, กรมเจ้าท่า, กรมสรรพากร, สำนักงานศาลยุติธรรม, สำนักงานศาลปกครอง, บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน), และธนาคารแห่งประเทศไทย

กลุ่มที่ ๒ การรถไฟแห่งประเทศไทย

กลุ่มที่ ๓ กองทัพบก, กองทัพเรือ, กองทัพอากาศ, กองทัพไทย, สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม, และองค์การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศในพระบรมราชูปถัมภ์

กลุ่มที่ ๔ กระทรวงศึกษาธิการ, และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

กลุ่มที่ ๕ กรมท่าอากาศยาน, บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน), ธนาคารแห่งประเทศไทย, และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

๒.๒ สรุปหลักการของกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๒.๒.๑ กำหนดนิยามของผู้เสียภาษี โดยหมายถึง เจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือผู้ครอบครองหรือผู้ทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ ดังนั้น ในลำดับแรก หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจต้องทำการสำรวจว่าเป็นเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือครอบครองที่ราชพัสดุที่ใดบ้าง ณ บริเวณใด ซึ่งการเป็นเจ้าของหรือครอบครองดังกล่าว หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจจะเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมาย โดยผู้เป็นเจ้าของหรือครอบครองที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอยู่ ณ วันที่ ๑ มกราคม ของปีใด เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีสำหรับปีนั้น สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะพิจารณาจากผู้เป็นเจ้าของครอบครองใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓

๒.๒.๒ กำหนดให้ อบท. มีอำนาจจัดเก็บภาษีจากที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในเขตของ อบท. ภาษีที่จัดเก็บได้ในเขต อบท. ได้ให้เป็นรายได้ของ อบท. นั้น มาตรา ๗ และเจ้าพนักงานสำรวจ พนักงานประเมิน พนักงานเก็บภาษี ของ อบท. ที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา ๑๑) จะจัดทำรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างซึ่งใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ ทุกประเภท ทั้งพื้นที่ของเอกชน พื้นที่ที่มีโฉนดและพื้นที่หน่วยงานของรัฐ โดยในกรณีพื้นที่ของรัฐหากมีการใช้ประโยชน์เพื่อสาธารณะตามกฎหมายของหน่วยงานนั้น จะได้รับการยกเว้นภาษี แต่หากมีการใช้ประโยชน์ในลักษณะการหารายได้จะอยู่ในข่ายที่ต้องถูกประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ดังนั้น หน่วยงานต้องเตรียมเอกสารข้อมูลที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อแสดงแก่ท้องถิ่น เพื่อให้การสำรวจและจัดทำข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็วและถูกต้อง

๒.๒.๓ การยกเว้น การลดภาษี จะกำหนดไว้ในกฎหมาย เช่น การยกเว้นภาษีของหน่วยงานของรัฐ จะกำหนดไว้ใน พ.ร.บ. ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างฯ มาตรา ๘ (๑) ทรัพย์สินของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในกิจการของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐ หรือในกิจการสาธารณะ ทั้งนี้ โดยมีได้ใช้หาผลประโยชน์ เป็นต้น

๒.๒.๔ อัตราภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นอัตราก้าวหน้า โดยจำแนกตามการใช้ประโยชน์ แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่ ๑) การใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม อัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ ๐.๐๑ ๒) การใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัย อัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ ๐.๐๒ ๓) การใช้ประโยชน์อื่นนอกจากเกษตรกรรมและที่อยู่อาศัย อัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ ๐.๓ และ ๔) รกร้างว่างเปล่าหรือไม่ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพ อัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ ๐.๓ และหากยังทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพเป็นเวลาติดต่อกัน ให้เพิ่มอัตราภาษีอีกร้อยละ ๐.๓ ในทุก ๆ ๓ ปี แต่อัตราภาษีที่เสียรวมทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินร้อยละ ๓

๒.๒.๕ การดำเนินการของคณะกรรมการฯ เป็นการขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้เจ้าหน้าที่ อบท. เข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่ เพื่อสำรวจวัดขนาด และจดบันทึกข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยให้ข้อมูลที่ตรงกับข้อเท็จจริง และเป็นประโยชน์ที่สุดแก่เจ้าหน้าที่ อบท. เพื่อลดความขัดแย้ง การโต้แย้ง และการอุทธรณ์

๒.๓ สรุปประเด็นซักซ้อมความเข้าใจของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.)

๑. รฟท. ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ ต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ยกเว้นในส่วนที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดทรัพย์สินที่ได้รับการยกเว้นจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ในข้อ (๔) กำหนดให้ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ใช้เป็นทางรถไฟหรือทางรถไฟซึ่งใช้ในกิจการของการรถไฟหรือการรถไฟโดยตรงได้รับยกเว้นการลดสิ่งปลูกสร้าง

ทางยกระดับ ห้องระบบอาณัติสัญญาณประจำสถานี ชุมเครื่องกันถนนผ่านเสมอระดับทางรถไฟ ที่ทำการหอสัญญาณ และขานขาลาสถานีเฉพาะพื้นที่บริเวณที่ผู้โดยสาร รรือเพื่อขึ้นหรือลงจากรถไฟ สำหรับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ไม่เข้าข่ายได้รับยกเว้นตามที่กำหนดในข้อ (๔) ของกฎกระทรวงดังกล่าว รพท. ต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในส่วนดังกล่าว เช่น ที่ทำการสำนักงาน ที่ขายบัตรโดยสาร อาคารซ่อมบำรุง เป็นต้น หาก รพท. เห็นว่า ในส่วนนี้ควรได้รับการยกเว้น อาจทำเป็นหนังสือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณาข้อเสนอได้ สำหรับกรณีที่ รพท. ให้เอกชนเช่าที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น จะเข้าข่ายที่ต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามกฎหมาย ไม่ได้รับยกเว้นการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๒. ในการจัดส่งข้อมูลบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และแบบประเมินภาษี พ.ร.บ. ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้ท้องถิ่นจัดส่งข้อมูลไปยังเจ้าของทรัพย์สิน กล่าวคือ รพท. ณ สำนักงานใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่กำหนดว่า ในบรรดากิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก รพท. ให้ผู้ว่าการฯ เป็นผู้แทน รพท. ซึ่งจะทำให้เกิดความสะดวกในการบริหารจัดการของ รพท. และป้องกันความยุ่งยาก เมื่อ อปท. แต่ละแห่งประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ของ รพท. แล้ว รพท. ณ สำนักงานใหญ่ จะเป็นผู้บริหารจัดการเพียงแห่งเดียว

๓. การให้สิทธิเหนือพื้นดินเพื่อใช้ประโยชน์อื่น นอกเหนือจากกิจการของ รพท. เช่น การสร้างสนามกีฬา สวนหย่อม เป็นต้น พระราชกฤษฎีกาสลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้กำหนดลดภาษีสำหรับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ใช้เป็นสถานที่เล่นกีฬา จึงต้องพิจารณาประเด็นการลดภาษีในส่วนการใช้ประโยชน์จริงบนสิทธิอื่นอีกครั้ง กรณีสนามกีฬาจะลดภาษีให้ร้อยละ ๙๐ เฉพาะพื้นที่ที่เล่นกีฬา ซึ่งต้องพิจารณาตามหลักความเป็นเจ้าของ แม้จะมีการมอบสิทธิไปเพื่อหาประโยชน์แล้วก็ตาม แต่เจ้าของยังคงมีหน้าที่เสียภาษี

๔. หลังจาก อปท. ประเมินภาษีแล้ว หาก รพท. เห็นว่าการประเมินดังกล่าวไม่ถูกต้อง สามารถอุทธรณ์ได้ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมินภาษี โดยการอุทธรณ์มี ๓ ลำดับ คือ ๑) อุทธรณ์ไปที่ผู้บริหารท้องถิ่น ๒) หาก รพท. ไม่เห็นชอบตามผลการพิจารณาของผู้บริหารท้องถิ่น รพท. มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีประจำจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน โดยยื่นคำร้องผ่านท้องถิ่น และ ๓) ฟ้องต่อศาล โดยคำพิพากษาของศาลจะถือเป็นที่สุด

๒. บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) และกรมท่าอากาศยาน
สนามบินมี ๒ ประเภท ได้แก่

๑) สนามบินที่ได้รับสัมปทาน ทอท. ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจได้รับสัมปทานในการดูแลสนามบิน ๖ แห่ง คือ เชียงใหม่ สุวรรณภูมิ ดอนเมือง หาดใหญ่ ภูเก็ต และเชียงราย ต้องดูแลทรัพย์สินที่ได้รับสัมปทานจากภาครัฐโดยจะต้องดูแลรายจ่ายและค่าภาษีทั้งหมดของสนามบินทั้ง ๖ แห่ง และ

๒) สนามบินของรัฐ ดูแลโดยกรมท่าอากาศยาน การคิดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในส่วนของทางขับ ทางวิ่ง ลานจอด และที่พักผู้โดยสาร (Terminal) จะได้รับยกเว้นตามมาตรา ๘ (๑) เนื่องจากเป็นทรัพย์สินของรัฐ จึงไม่ต้องเสียภาษีเว้นแต่นำไปหาประโยชน์ เช่น เก็บค่าเช่าจากร้านกาแฟ ร้าน OTOP จะต้องถูกคิดภาษีเป็นอัตราอื่น ๆ (เฉพาะพื้นที่ร้านค้า)

๒.๑ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.)

๑. ทอท. มีการจัดสรรพื้นที่ดินหรือพื้นที่สิ่งปลูกสร้างในตัวอาคารให้กับส่วนราชการใช้ประโยชน์ในการดำเนินการสาธารณะ เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมศุลกากร ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง หรือจัดสรรเป็นที่ดินให้หน่วยงานของรัฐใช้เพื่อสาธารณประโยชน์โดยไม่เก็บค่าเช่า เช่น กรมอุตุนิยมวิทยา กรมศุลกากร และสถานีตำรวจ จะได้รับการยกเว้นภาษีตามมาตรา ๘(๘) ที่กำหนดว่าทรัพย์สินของเอกชน เฉพาะส่วนที่ได้ยินยอมให้ทางราชการจัดให้ใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ โดยจะต้องจัดทำข้อตกลงร่วมกัน (MOU) กับท้องถิ่น

๒. กรณี ทอท. ให้ส่วนราชการที่มาขอใช้ประโยชน์มีการให้เช่าช่วงหรือหาประโยชน์ ทอท. จะต้องเป็นผู้เสียภาษี เนื่องจากเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน ทั้งนี้ การเช่าช่วงจะต้องทำสัญญาหรือข้อตกลงให้ชัดเจนว่า ผู้เช่าช่วงยินดีจะเป็นผู้รับผิดชอบชำระภาษี มิฉะนั้น ทอท. จะต้องชำระภาษีเนื่องจากเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้น

๓. กรณีที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ ทอท. เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ทอท. จะเป็นผู้เสียภาษี โดย อปท. จะแจ้งประเมินภาษีไปที่เจ้าของกรรมสิทธิ์

๔. บ้านพัก หรือห้องพักให้พนักงาน ดึกเพื่ออยู่อาศัย รวมทั้งบ้านที่ได้รับผลกระทบทางเสียงจากเครื่องบิน ซึ่ง ทอท. ซื้อคืนเพื่อเป็นกันชน (Buffer) การจัดเก็บภาษีจะพิจารณาตามข้อเท็จจริงในการใช้ประโยชน์ เนื่องจากประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่องหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์เป็น ที่อยู่อาศัย กำหนดว่า “สิ่งปลูกสร้าง” หมายความว่า โรงเรือน อาคาร ดึก ห้องชุด แพ หรือสิ่งปลูกสร้างอื่นใด ที่มีลักษณะให้บุคคลใช้เพื่อการอยู่อาศัย ดังนั้น ในกรณีของบ้านพักหรือห้องพักพนักงานที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัย จะจัดเก็บภาษีในอัตราอยู่อาศัย แต่ถ้าหากมีการนำไปทำอาคารสำนักงานหรือการพาณิชย์อื่น ๆ จะต้องชำระ ภาษีในอัตรากาใช้ประโยชน์อื่น อย่างไรก็ตาม หากบ้านพักที่ ทอท. ซื้อคืนเพื่อเป็นกันชนปิดไว้ ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ตลอดทั้งปีภาษี อาจเข้าข่ายได้รับการยกเว้นการจัดเก็บภาษีตามกฎหมายกระทรวงกำหนดทรัพย์สินที่ได้รับยกเว้น จากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ (๒) ทรัพย์สินของรัฐวิสาหกิจที่ยังมิได้ใช้ในกิจการ ของรัฐวิสาหกิจและยังมิได้ใช้หาผลประโยชน์

๕. สนามบินสุวรรณภูมิมีพื้นที่ที่เป็นลู่วิ่งยาน ลู่วิ่ง สนามเบตอง สนามฟุตบอล ให้ประชาชน เข้าไปใช้บริการฟรี จะได้รับยกเว้นภาษีร้อยละ ๙๐ เฉพาะพื้นที่ที่ใช้เล่นกีฬานั้นเท่านั้น โดยต้องเป็นชนิดกีฬา ที่คณะกรรมการการกีฬาแห่งประเทศไทยกำหนดให้สามารถขอจดทะเบียนจัดตั้งสมาคมกีฬาได้ (ตามพระราช กฤษฎีกาลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๓ มาตรา ๔ (๘))

๖. สนามบินสุวรรณภูมิที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่หลายพันไร่ มีโฉนดที่มากกว่าหนึ่ง ทอท. ได้มี หนังสือระบุสิ่งปลูกสร้างและที่ดินให้แก่ อปท. ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการแล้ว ขอให้ อปท. ในพื้นที่จังหวัด สมุทรปราการหรือกันในเรื่องเขตการปกครองตนเองให้เรียบร้อย

๗. พื้นที่ในอาคารผู้โดยสาร ที่จะจัดสรรเชิงพาณิชย์แบ่งเช่าไปบ้างแล้วบางส่วน กรณีบางส่วน ที่ยังมิได้มีการให้เช่า และยังคงเป็นพื้นที่ว่างจะต้องถูกประเมินและต้องถูกเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๘. สนามบินสุวรรณภูมิมีพิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ที่อาคารจอดรถ และเปิดสาธารณะให้บุคคลเข้าชม โดยไม่เก็บค่าบริการจะได้รับยกเว้นภาษีตามมาตรา ๘(๗) หรือไม่นั้น กระทรวงการคลังอยู่ระหว่างจัดทำ ประกาศเรื่องพิพิธภัณฑ์ โดยมีการสำรวจปรับปรุงรายการพิพิธภัณฑ์ว่ามีหน่วยงานใดบ้าง ซึ่งหากพิพิธภัณฑ์

ของสนามบินสุวรรณภูมิอยู่ในรายการนี้จะเข้าข่ายได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒

๙. กรณีทางยกระดับที่พาดผ่านเข้ามาที่สนามบินสุวรรณภูมิ พระราชกฤษฎีกาลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๓ มาตรา ๔(๑๐) กำหนดให้ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ตั้งของถนนหรือทางยกระดับที่เป็นทางพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการทางพิเศษแห่งประเทศไทย หรือเป็นทางหลวงสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยการสัมปทาน

๑๐. ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิมีศูนย์ขนส่งสาธารณะ ซึ่งจัดพื้นที่ให้กับ ขสมก. นำรถมาจอดให้บริการประชาชนที่ต้องการต่อรถเพื่อเดินทางไปยังจังหวัดใกล้เคียง กรณีนี้อาจเข้าข่ายได้รับการลดหย่อนภาษีตามพระราชกฤษฎีกาลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๓ มาตรา ๔ (๘) (จ) ที่ดินที่เป็นลานจอดรถโดยสารสาธารณะในสถานีขนส่งผู้โดยสาร

๑๑. ท่าอากาศยานบางแห่งมีบ่อน้ำที่มีไว้เพื่อป้องกันน้ำท่วมโดยมีการขุดลึกลงไป ๓ เมตร กรณีบ่อน้ำของ ทอท. เป็นสิ่งปลูกสร้างชนิดพิเศษ ทอท. ควรหารือกรมธนารักษ์ว่า สิ่งปลูกสร้างดังกล่าวจะเข้าข่ายสิ่งปลูกสร้างพิเศษหรือไม่

๑๒. สนามบินที่ ทอท. ได้รับสัมปทานทั้ง ๖ แห่ง มีทรัพย์สินทั้งหมดที่ได้รับการลดและยกเว้นภาษี ดังนี้

๑๒.๑ ส่วนที่อยู่นอกเหนือสนามบินไม่ได้ทำประโยชน์ ไม่มีการก่อสร้าง เป็นที่รกร้างว่างเปล่าได้รับการยกเว้นการจัดเก็บภาษี ตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ยกเว้นการจัดเก็บภาษีตามมาตรา ๘(๑๒) ทรัพย์สินอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยกฎกระทรวงกำหนดทรัพย์สินที่ได้รับการยกเว้นจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (๒) ทรัพย์สินของรัฐวิสาหกิจที่ยังมิได้ใช้ในกิจการของรัฐวิสาหกิจและยังมิได้ใช้หาผลประโยชน์

๑๒.๒ ส่วนที่ดินว่างเปล่าในสนามบินรอบบริเวณทางวิ่ง ทางขับ หรือลานจอดอากาศยาน ที่กันไว้เพื่อความปลอดภัย (Safety zone) ตามมาตรฐานขั้นต่ำของข้อกำหนดว่าด้วยมาตรฐานสนามบินที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยกำหนด ได้รับการยกเว้นการจัดเก็บภาษี ตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๕ การลดภาษีสำหรับที่ดินบางประเภท โดยตราเป็นกฎกระทรวง กำหนดทรัพย์สินที่ได้รับการยกเว้นการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ (๓) ทรัพย์สินที่เป็นที่ดินว่างเปล่าในสนามบินรอบบริเวณทางวิ่ง ทางขับ หรือลานจอดอากาศยาน ที่กันไว้เพื่อความปลอดภัย ตามมาตรฐานขั้นต่ำของข้อกำหนดว่าด้วยมาตรฐานสนามบินที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยกำหนด

๑๒.๓ ส่วนปฏิบัติการ (Operation) ทั้งหมดของ ทอท. ถือเป็นรัฐวิสาหกิจต้องเสียภาษีเช่นเดียวกับรัฐวิสาหกิจอื่น

๑๒.๔ อาคารผู้โดยสาร (Terminal) เก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒

๑๓. เจ้าหน้าที่ ทอท. ควรจัดเตรียมข้อมูลทรัพย์สินที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พร้อมชี้แจงอาณาเขตให้แก่ท้องถิ่นทราบ เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี

๑๔. หากมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ทอท. สามารถติดต่อท้องถิ่นเพื่อขอรับคำปรึกษาได้ หรืออาจทำหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเพื่อพิจารณาส่งเรื่อง

๓. กรมท่าอากาศยาน

๑. ภารกิจของกรมท่าอากาศยาน คือ บริหารสนามบิน โดยมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ ทรัพย์สินของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในการ ของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐหรือในกิจการสาธารณะ ทั้งนี้ โดยมีได้ใช้ตามผลประโยชน์ ได้รับยกเว้นจาก การจัดเก็บภาษี

๒. สถานีเฮลิคอปเตอร์ (Heliport) ที่อยู่ในทะเลเป็นสิ่งปลูกสร้างที่ใช้ขึ้นลงอากาศยาน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบของท้องถิ่น จึงไม่อยู่ในข่ายที่ต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๔. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๑. กรมอุทยานฯ มีหน้าที่ดูแลพื้นที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติป่าสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ แม้จะมีการบุกรุกพื้นที่อุทยานไปใช้ในทางที่ผิด กฎหมาย ท้องถิ่นจะยังดำเนินการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามเดิม โดยการจัดเก็บภาษีดังกล่าวไม่เป็นเหตุในการอ้างสิทธิและไม่เป็นการรับรองการกระทำผิด ความผิดแต่อย่างใด ทั้งนี้ อำนาจหน้าที่ของกรมอุทยานฯ ที่จะดำเนินการกับผู้บุกรุกยังคงเป็นไปตามที่กฎหมาย กำหนดดั้งเดิม

๒. เจ้าหน้าที่ อบท. มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการเข้าไปสำรวจ ประเมินภาษี และ แจ้งให้เจ้าของที่ครอบครองและใช้ประโยชน์ในพื้นที่อุทยานทราบ รวมทั้งขอให้ผู้ที่ครอบครองชี้เขตให้เจ้าหน้าที่ ของ อบท. ทั้งนี้ ผู้ที่ครอบครองพื้นที่มีสิทธิ์หักทวงหากเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นประเมินภาษีไม่ถูกต้อง

๓. กรมอุทยานมีพื้นที่ครอบคลุมหลายจังหวัด หลายท้องถิ่น เนื่องจากกฎหมายกำหนดไว้ว่า ทุกท้องถิ่นจะต้องประเมินในเขตของตนเอง จึงควรพิจารณาที่ตั้งที่ดิน หรือสิ่งปลูกสร้างในลำดับแรกว่าเกี่ยวเนื่อง หรือครอบคลุมกับท้องถิ่นใดบ้าง

๔. ขอความร่วมมือกรมอุทยานฯ แจ้งไปยังเขตอุทยานต่าง ๆ ช่วยอำนวยความสะดวก ให้เจ้าหน้าที่ของ อบท. ที่จะเข้าไปสำรวจในพื้นที่อุทยาน

๕. การเคหะแห่งชาติ

การเคหะแห่งชาติ มีภารกิจหน้าที่ในการพัฒนาที่อยู่อาศัย โดยมีรูปแบบทรัพย์สินที่จะต้อง ได้รับการประเมิน ได้แก่ ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง และอาคารชุด

๑. ที่ดิน แบ่งเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ๑) ที่ดินว่างเปล่า และ ๒) ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง

ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง แบ่งเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ๑) พัฒนาเป็นที่อยู่อาศัย เช่น บ้านเดี่ยว ทาวน์เฮาส์ และ ๒) ที่ดินที่มีสิ่งปลูกสร้าง เช่น อาคารชุด และแฟลต

๒. อาคารชุดที่มีการดำเนินการตาม พ.ร.บ. อาคารชุด (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ พื้นที่ส่วนกลาง ได้รับการยกเว้นอยู่แล้ว และไม่คิดค่าเสื่อมราคา โดยคิดรายชั้นตามบัญชีราคาประเมินทุนทรัพย์ของกรมธนารักษ์ โดยพื้นที่ส่วนกลางจะได้รับการยกเว้น

๓. อพาร์ทเมนต์หรือแฟลตต่าง ๆ ที่ให้เช่า จะไม่เข้าข่ายเป็นอาคารชุด แต่เป็นอาคารที่เป็น ที่พักอาศัย จะแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ ๑) ห้องเช่า และ ๒) พื้นที่ส่วนกลาง จะประเมินเฉพาะส่วนที่เป็นห้องเช่า หรือคิดพื้นที่รวมทั้งหมด ซึ่งในสาระสำคัญจะตั้งพิจารณาใบรายละเอียดอีกครั้ง

๔. การเคหะฯ ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเข้าตามพระราชบัญญัติจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ เนื่องจากการเคหะฯ ขอยกเว้น อย่างไรก็ดี กฎกระทรวงกำหนดทรัพย์สินที่ได้รับการยกเว้นจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการคำนึงถึงการดำเนินการดังกล่าว โดยกำหนดให้ทรัพย์สินที่ใช้สำหรับการสาธารณูปโภคและทรัพย์สินที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันในโครงการของการเคหะแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการเคหะแห่งชาติ ได้รับการยกเว้นจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเช่นเดียวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

๕. เดิมการเคหะฯ พัฒนาโครงการซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของการเคหะฯ โดยเช่าที่ดินของกรมธนารักษ์ อยู่ประมาณ ๓๐ ปี มูลค่าของสิทธิการเช่าจะลดลงตามระยะเวลาหรือไม่ และมูลค่าในส่วนที่เหลือจะลดลงและมีผลต่อการจ่ายภาษีหรือไม่นั้น กฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจะประเมินภาษีจากมูลค่าที่ดิน ณ ปัจจุบันรวมกับมูลค่าของสิ่งปลูกสร้าง แล้วจึงจะนำมาคำนวณภาษี ไม่ได้พิจารณาจากสิทธิการเช่า

๖. ประเด็นที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายจัดสรรอาคารชุดฯ กฎหมายนิคมอุตสาหกรรมฯ ที่สร้างแล้วเสร็จก่อนพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับหรือวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๒ แต่ยังไม่หมดจะได้รับส่วนลดร้อยละ ๕๐ ของค่าภาษีเป็นเวลา ๒ ปี

๗. การคำนวณมูลค่าสิ่งปลูกสร้างจะมีการหักค่าเสื่อมราคาเป็นไปตามลักษณะโครงสร้างและอายุของสิ่งปลูกสร้าง

๖. กระทรวงสาธารณสุข

๑. มูลนิธิหรือสมาคมที่ใช้พื้นที่ของโรงพยาบาลเป็นร้านค้าอยู่ในข่ายต้องชำระภาษี เนื่องจากมาตรา ๘ (๗) แห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ทรัพย์สินที่เป็นของมูลนิธิหรือองค์การหรือสถานสาธารณกุศลตามที่รัฐมนตรีกระทรวงการคลังประกาศกำหนดได้รับยกเว้นภาษีเฉพาะส่วนที่มีได้ใช้หาประโยชน์

๒. ที่ดินที่เป็นที่ราชพัสดุกรณีมีบุคคลเข้ามาเช่าพื้นที่ เช่น กรมแพทย์แผนไทยให้คนเช่าพื้นที่เพื่อทำเป็นร้านค้าจะต้องแยกการพิจารณาเป็น ๒ ส่วน คือ (๑) ที่ดินที่เช่าราชพัสดุต้องจ่ายค่าเช่าตามเงื่อนไขที่เช่ากับกรมธนารักษ์ และ (๒) ส่วนที่นำพื้นที่ไปให้เช่าต่อจะต้องชำระภาษีให้กับ อบท. ตามที่ได้กำหนดเรื่องการครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ

๓. กรณีให้เอกชนเช่าพื้นที่เป็นตลาดขายของตามพื้นที่ท้องถนนเป็นการชั่วคราว และอาจมีสิ่งปลูกสร้างที่ไม่ถาวร โดยให้เช่าทำตลาดเพียงเดือนละ ๒ ครั้ง เข้าข่ายการใช้ประโยชน์ จึงต้องถูกเรียกเก็บภาษีเนื่องจากส่วนของการใช้ประโยชน์พื้นที่นั้น หลักการคือ หากมีการหาประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นการชั่วคราวหรือถาวร จะต้องถูกประเมินภาษีและไม่ได้รับการยกเว้นภาษี กรณีเป็นที่ของรัฐถ้าไม่ทำประโยชน์จะไม่เก็บภาษี ทั้งนี้ท้องถิ่นจะเข้าไปสำรวจการทำประโยชน์ใดในพื้นที่ว่า ผู้ใดเป็นเจ้าของและใช้ประโยชน์ ผู้นั้นจะต้องเป็นผู้เสียภาษี

๗. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ชุมชนที่อยู่ตามแนวชายฝั่งหลายแห่งเป็นชุมชนที่อาศัยอยู่โดยไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๔ จึงกลายเป็นชุมชนอาศัยอยู่ในเขตที่เป็นของรัฐทั้งหมด กรณีนี้การสำรวจเป็นหน้าที่ของ อบท.

หน่วยงานภาคปฏิบัติของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอำนวยความสะดวกให้กับเจ้าหน้าที่ อบท. ให้สามารถเข้าไปสำรวจพื้นที่ได้

๘. กรมป่าไม้

การเข้าใช้พื้นที่ป่าสงวนถือว่าที่ดินนั้น พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๔ ห้ามมิให้บุคคลใดยึดถือครอบครองทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ เก็บหาของป่า หรือกระทำได้ด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ เว้นแต่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัยตามมาตรา ๑๖ ดังนั้น กรณีที่ดินป่าสงวนที่มีบุคคลบุกรุกเข้าไปทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว จึงไม่ถือว่าเป็นที่ดินที่กฎหมายห้ามมิให้ทำประโยชน์ เนื่องจากมีการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์แล้ว เช่น อนุญาตถูกต้อง กรณีไม่ได้อนุญาตแต่มีผู้บุกรุกเข้าไปครอบครองหรือทำประโยชน์ ถือว่า เป็นผู้ทำประโยชน์ในทรัพย์สินของรัฐ ดังนั้น บุคคลที่ครอบครอง หรือบุคคลที่บุกรุกจึงมีหน้าที่เสียภาษี

๙. กรมชลประทาน

กรณีเอกชนเข้ามาขอเช่าพื้นที่กับกรมธนารักษ์และขออนุญาตกรมชลประทานแล้ว จะถือว่าเป็นผู้ครอบครองจึงต้องเสียค่าเช่ากับกรมธนารักษ์ และจ่ายภาษีให้ อบท. โดยท้องถิ่นจะเป็นผู้สำรวจ ขอให้กรมชลประทานควรวายอำนวยความสะดวกให้ข้อมูลแก่ อบท. ในส่วนของแบบแปลนและโฉนด

๑๐. กรมส่งเสริมสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ขออนุญาตกรมป่าไม้เข้าทำประโยชน์ในป่าสงวน ๑๔ แห่ง ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี และมีป่าอีกแห่งหนึ่งที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ และเปิดพื้นที่ให้เกษตรกรทำประโยชน์โดยไม่ได้เรียกเก็บค่าเช่า ดังนั้น กระบวนการที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้รับมาและให้ประชาชนใช้ประโยชน์ จึงไม่เข้าข่ายเป็นการหาประโยชน์

๑๑. กองทัพบก

กองทัพบกนำพื้นที่บางส่วนไปดำเนินการในลักษณะจัดสวัสดิการ โดยเก็บเงินเข้ากองทุนสวัสดิการ กรณีสถานพักฟื้นและพักผ่อนกองทัพบก สวนสนประดิพัทธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในพื้นที่มีศูนย์พัฒนากีฬา เช่น สนามกอล์ฟ สระว่ายน้ำ และอาคารโรงแรม หากคำนวณภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ราคาที่ดินจะมีราคาประมาณ ๗๐,๐๐๐ บาทต่อตารางวา รวมราคาประเมินแล้วประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท กองทัพบกจะต้องเสียภาษีปีละ ๓๐ ล้านบาท ทั้งที่มีกำไร ๑๐๐,๐๐๐ - ๒๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี ควรดำเนินการ ดังนี้ (๑) ดำเนินการตามกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไปก่อน (๒) เมื่อกองทัพบกพิจารณาแล้วว่า ได้รับผลกระทบจากกฎหมายเป็นอย่างมากก็สามารถส่งเรื่องเสนอกระทรวงการคลังพิจารณาออกพระราชกฤษฎีกาลดภาษีเพิ่มเติมให้

๑๒. กองทัพอากาศ

กองทัพอากาศมีที่ดินที่ได้รับมอบอำนาจจากกระทรวงการคลังโดยกรมธนารักษ์ มีผู้เช่าที่ดิน ซึ่งเป็นการเช่าเพื่อการเกษตรและที่อยู่อาศัย หากท้องถิ่นสำรวจแล้วพบว่า เป็นการทำธุรกิจจะต้องเก็บภาษีตามข้อเท็จจริงที่ได้ไปสำรวจ โดยพิจารณาจากการใช้ประโยชน์จริง ณ วันที่ ๑ มกราคมของปีภาษีนั้น

๑๓. กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.)

๑. ศธ. มีที่ดินที่ได้รับบริจาคจากผู้มีอุปการคุณให้นำที่ดินไปใช้ในการหาประโยชน์ และนำผลประโยชน์ที่ได้มาจัดสรรเป็นทุนการศึกษาให้กับเด็กนักเรียนตามแต่วัตถุประสงค์ของกองทุนไม่ว่าจะเป็นเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย เกษตรกรรม การพาณิชย์ และบางส่วนในลักษณะเป็นที่อยู่อาศัยและประกอบกิจการพาณิชย์ด้วย เช่น การให้เช่าทำที่จอดรถ หรือรูปแบบอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการใช้ประโยชน์ โดยได้มีการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน และเมื่อมีบังคับใช้กฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ศธ. จะต้องชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๒. กรณีให้ธนาคารกรุงไทยใช้พื้นที่ติดตั้งตู้ ATM ในตึกอาคารสำนักงาน ตู้ ATM ดังกล่าวไม่ถือว่าเป็นสิ่งปลูกสร้าง เพราะไม่มีลักษณะเป็นโรงเรือน ตึก หรืออาคาร แต่ยังคงเสียภาษีในส่วนของที่ดิน

๓. กรณีที่ดินที่ได้รับบริจาค หากเจ้าของที่ดินยกให้กับ ศธ. และ ศธ. นำไปหาประโยชน์หารายได้โดยเจ้าของที่ดินไม่ได้โอนกรรมสิทธิ์ให้ เจ้าของที่ดินจะต้องถูกประเมินและมีหน้าที่ต้องเสียภาษีเช่นเดียวกับกรณีที่มีผู้บริจาคที่ดินให้กับวัด แต่ผู้บริจาคยังเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นอยู่ และวัดนำที่ดินนั้นไปหารายได้ เจ้าของที่ดินก็ต้องถูกประเมินและเสียภาษีเช่นกัน

๔. โรงเรียนมีร้านค้าซึ่งเป็นสวัสดิการและไม่ได้ทำกำไรไม่ต้องเสียภาษี เนื่องจากโรงเรียนมีหน้าที่ดูแลเด็กและจัดอาหารกลางวัน โรงอาหารของโรงเรียนถือเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่ต้องดำเนินการเพื่อขายอาหารให้กับเด็กนักเรียน กรณีนี้พิจารณาว่าเป็นทรัพย์สินของรัฐที่ใช้ประโยชน์ในกิจการรัฐ

๕. โรงเรียนมีการส่งเสริมเรื่องสหกรณ์โรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ระบบสหกรณ์ตามแนวพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ ๙ และมีการส่งเสริมโดยนำผลผลิตโครงการอาหารกลางวันไปใช้ในระบบสหกรณ์โรงเรียน ต้องพิจารณาลักษณะของสหกรณ์มี ๒ ประเภท คือ การหาประโยชน์ และไม่หาประโยชน์ โดยส่วนใหญ่สหกรณ์ที่ทำตามแนวพระราชดำริ จะไม่หาประโยชน์ จึงเป็นไปตามมาตรา ๘(๑) ที่กำหนดว่า ทรัพย์สินของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในกิจการสาธารณะ โดยมิได้หาประโยชน์ ดังนั้นจึงไม่เข้าข่ายเสียภาษี

๑๔. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

มหาวิทยาลัยมีการจัดการเรียนการสอนโดยมีศูนย์ฝึกโรงแรม หากเป็นการใช้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาจะได้รับยกเว้นภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง แต่กรณีที่มีการหาประโยชน์โดยให้คนภายนอกเข้าพักอาจต้องพิจารณาในรายละเอียดตามแต่ละกรณี ทั้งนี้ หากมีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ ทุกประเภทในลักษณะหารายได้ หรือการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์จะอยู่ในข่ายต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างด้วย

๑๕. ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

๑. ธปท. มีศูนย์กระจายธนบัตรให้ธนาคารพาณิชย์มาใช้สถานที่เพื่อกระจายธนบัตรไปให้ศูนย์กระจายธนบัตรของธนาคารอื่น ๆ หลายร้อยแห่งในประเทศ โดยไม่คิดค่าเช่า แต่คิดค่า Software ในการดูแลบริหารจัดการ ศูนย์กระจายธนบัตรถือเป็นวัตถุประสงค์ของ ธปท. ดังนั้น อยู่ในข่ายได้รับการยกเว้นภาษี

๒. ภูมิสถาปัตย์และลานจัดสวน หากไม่ได้หาผลประโยชน์จะไม่เสียภาษี

๓. ธปท. เป็นหน่วยงานของรัฐจึงเข้าข่ายได้รับยกเว้นภาษีตามมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ อย่างไรก็ตาม ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่นำไปหาประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวกับกิจการของรัฐ หรือของหน่วยงานของรัฐ จะต้องเสียภาษี ดังนั้น หากมีการหาประโยชน์ก่อให้เกิดรายได้ก็ต้องเสียภาษี

๑๖. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)

๑. กฟผ. อยู่ระหว่างจัดทำข้อมูลเพื่อให้ชัดเจนเพื่อสนับสนุน อปท. ที่เข้ามาตรวจสอบข้อมูลในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เนื่องจาก กฟผ. มีพื้นที่ในทุกภูมิภาค และมีหลายบริษัท ซึ่งจะเป็นการยากกับ อปท. ในการประเมินภาษี เช่น บางพื้นที่มีทั้งโรงไฟฟ้าและเขื่อน กรณีเขื่อนจะมีพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ทั้งที่ราชพัสดุ ที่ของกรมป่าไม้ ป่าสงวนแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช นอกจากนี้ยังครอบคลุมพื้นที่ของหลาย อปท. โดยบาง อปท. ไม่มีตัวเขื่อน แต่มีที่เก็บน้ำ

๒. กรณีทรัพย์สินของ กฟผ. ที่เกี่ยวเนื่องหลายพื้นที่ควรให้ อปท. ชักซ้อมตกลงกันในการออกไปประเมินให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และเพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อน กฟผ. ควรทำการบันทึกรายละเอียดข้อมูลในแต่ละพื้นที่ว่ามี อปท.ใดเกี่ยวข้องบ้าง

๓. กรณีบ้านพักพนักงานของ กฟผ. จะต้องเสียภาษีในอัตราที่อยู่อาศัย

๑๗. หน่วยงานที่เข้าร่วมประชุม แต่ไม่มีประเด็นชักซ้อมความเข้าใจ

ประกอบด้วย ๓ หน่วยงาน คือ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม ได้รับทราบว่าหากมีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ ทุกประเภทในลักษณะหารายได้ หรือการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์จะอยู่ในข่ายต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างด้วย

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป เว้นแต่การจัดเก็บภาษีสำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕
- (๒) พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดินแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๕
- (๓) พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๕
- (๔) พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔
- (๕) พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๓
- (๖) พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘
- (๗) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๕๖ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๑๕
- (๘) พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖
- (๙) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ พ.ศ. ๒๕๒๔
- (๑๐) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๙
- (๑๑) พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓
- (๑๒) พระราชบัญญัติกำหนดราคาปานกลางของที่ดินสำหรับการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๒๙

มาตรา ๔ กฎหมาย กฎ ระเบียบและข้อบังคับใดที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับที่กล่าวถึงหรืออ้างถึงภาษีโรงเรือนและที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดินหรือภาษีบำรุงท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ ไม่ให้มีความหมายเป็นการกล่าวถึงหรืออ้างถึงภาษีตามพระราชบัญญัตินี้

กฎหมายใดที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งได้บัญญัติให้ทรัพย์สินของบุคคลใดได้รับยกเว้นภาษีอากรตามกฎหมายโดยมิได้ระบุถึงภาษีอากรประเภทใดประเภทหนึ่งโดยเฉพาะ หรือได้รับการยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดินหรือภาษีบำรุงท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ ไม่ให้มีความหมายเป็นการยกเว้นภาษีตามพระราชบัญญัตินี้

ความในวรรคสองมิให้ใช้บังคับกับการยกเว้นภาษีอากรตามกฎหมายที่ตราขึ้นตามข้อผูกพันที่ประเทศไทยมีอยู่ต่อองค์การสหประชาชาติ หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือตามความตกลงระหว่างประเทศ หรือตามหลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติต่อกันกับนานาประเทศ

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“ภาษี” หมายความว่า ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

“ผู้เสียภาษี” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือเป็นผู้ครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ และให้หมายความรวมถึงผู้มีหน้าที่ชำระภาษีแทนผู้เสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

“ที่ดิน” หมายความว่า พื้นดิน และให้หมายความรวมถึงพื้นที่ที่เป็นภูเขาหรือที่มีน้ำด้วย

“สิ่งปลูกสร้าง” หมายความว่า โรงเรือน อาคาร ตึก หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ที่บุคคลอาจเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอยได้ หรือที่ใช้เป็นที่เก็บสินค้าหรือประกอบการอุตสาหกรรมหรือพาณิชย์กรรม และให้หมายความรวมถึงห้องชุดหรือแพที่บุคคลอาจใช้อาศัยได้หรือที่มีไว้เพื่อหาผลประโยชน์ด้วย

“ห้องชุด” หมายความว่า ห้องชุดตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุดที่ได้ออกหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ห้องชุดแล้ว

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่ไม่หมายความรวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“เขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า

(๑) เขตเทศบาล

(๒) เขตองค์การบริหารส่วนตำบล

(๓) เขตกรุงเทพมหานคร

(๔) เขตเมืองพัทยา

(๕) เขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนด แต่ไม่หมายความรวมถึงเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า

(๑) นายกเทศมนตรี

(๒) นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

- (๓) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
(๔) นายกเมืองพัทยา
(๕) ผู้บริหารท้องถิ่นอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนด แต่ไม่หมายความรวมถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“ข้อบัญญัติท้องถิ่น” หมายความว่า

- (๑) เทศบัญญัติ
(๒) ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล
(๓) ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
(๔) ข้อบัญญัติเมืองพัทยา
(๕) ข้อบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนด แต่ไม่หมายความรวมถึงข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“คณะกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์” หมายความว่า คณะกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน

“คณะอนุกรรมการประจำจังหวัด” หมายความว่า คณะอนุกรรมการประจำจังหวัดตามประมวลกฎหมายที่ดิน

“คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษี” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีกรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณี

“พนักงานสำรวจ” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มีหน้าที่สำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ผู้เสียภาษีเป็นเจ้าของหรือครอบครองอยู่

“พนักงานประเมิน” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มีหน้าที่ประเมินภาษี

“พนักงานเก็บภาษี” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มีหน้าที่รับชำระภาษี และเร่งรัดการชำระภาษี

“ปี” หมายความว่า ปีปฏิทิน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของตน

กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๗ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจจัดเก็บภาษีจากที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ภาษีที่จัดเก็บได้ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๘ ให้ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นทรัพย์สินดังต่อไปนี้ได้รับยกเว้นจากการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัตินี้

(๑) ทรัพย์สินของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในกิจการของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐหรือในกิจการสาธารณะ ทั้งนี้ โดยมีได้ใช้หาผลประโยชน์

(๒) ทรัพย์สินที่เป็นที่ทำการขององค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษขององค์การสหประชาชาติหรือองค์การระหว่างประเทศอื่น ซึ่งประเทศไทยมีข้อผูกพันที่ต้องยกเว้นภาษีให้ตามสนธิสัญญาหรือความตกลงอื่นใด

(๓) ทรัพย์สินที่เป็นที่ทำการสถานทูตหรือสถานกงสุลของต่างประเทศ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกัน

(๔) ทรัพย์สินของสภาภาษาไทย

(๕) ทรัพย์สินที่เป็นศาสนสมบัติไม่ว่าของศาสนาใดที่ใช้เฉพาะเพื่อการประกอบศาสนกิจหรือกิจการสาธารณะ หรือทรัพย์สินที่เป็นที่อยู่ของสงฆ์ นักพรต นักบวช หรือบาทหลวง ไม่ว่าในศาสนาใด หรือทรัพย์สินที่เป็นศาลเจ้า ทั้งนี้ เฉพาะที่มีได้ใช้หาผลประโยชน์

(๖) ทรัพย์สินที่ใช้เป็นสุสานสาธารณะหรือ฼าปนสถานสาธารณะ โดยมีได้รับประโยชน์ตอบแทน

(๗) ทรัพย์สินที่เป็นของมูลนิธิหรือองค์การหรือสถานสาธารณกุศลตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนด ทั้งนี้ เฉพาะที่มีได้ใช้หาผลประโยชน์

(๘) ทรัพย์สินของเอกชนเฉพาะส่วนที่ได้ยินยอมให้ทางราชการจัดให้ใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนด

(๙) ทรัพย์สินส่วนกลางที่มีไว้เพื่อใช้หรือเพื่อประโยชน์ร่วมกันสำหรับเจ้าของร่วมตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด

(๑๐) ที่ดินอันเป็นสาธารณูปโภคตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน

(๑๑) ที่ดินอันเป็นพื้นที่สาธารณูปโภคตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

(๑๒) ทรัพย์สินอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๙ ผู้ซึ่งเป็นเจ้าของหรือครอบครองที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอยู่ในวันที่ ๑ มกราคม ของปีใด เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีสำหรับปีนั้น ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

การเสียภาษีของผู้เสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นเหตุให้เกิดสิทธิตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่มีการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองหรือการจดทะเบียนการเช่า ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างใด ให้สำนักงานที่ดินหรือสำนักงานที่ดินสาขาแจ้งการโอนหรือการจดทะเบียน การเช่าดังกล่าวต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างตั้งอยู่ตามรายการที่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด ทั้งนี้ ให้แจ้งเป็นรายเดือนภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดไป

การแจ้งการโอนหรือการจดทะเบียนการเช่าให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายตามประมวลกฎหมายที่ดินและ กฎหมายว่าด้วยอาคารชุด

มาตรา ๑๑ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานสำรวจ พนักงานประเมิน และ พนักงานเก็บภาษี เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานตามวรรคหนึ่ง เป็นเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมายให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ รับชำระภาษีแทนตามมาตรา ๕๐ ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐนั้นอาจได้รับส่วนลดหรือค่าใช้จ่าย ในการจัดเก็บภาษีตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินร้อยละสามของภาษีที่รับชำระ

มาตรา ๑๓ การส่งคำสั่งเป็นหนังสือ หนังสือแจ้งการประเมินหรือหนังสืออื่น ให้เจ้าหน้าที่ ส่งให้แก่ผู้เสียภาษีโดยตรง หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ โดยให้ส่ง ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ หรือสถานที่ทำการของบุคคลนั้นในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของ บุคคลนั้น ถ้าไม่พบผู้เสียภาษี ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ทำการของผู้เสียภาษีจะส่งให้แก่ บุคคลใดซึ่งบรรณคดีภาวะแล้ว และอยู่ ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ทำการที่ปรากฏว่าเป็นของ ผู้เสียภาษีนั้นก็ได้

ถ้าไม่สามารถส่งหนังสือตามวิธีการที่กำหนดในวรรคหนึ่งได้ จะกระทำโดยวิธีปิดหนังสือในที่ ที่เห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ทำการของผู้เสียภาษีนั้นหรือลงประกาศแจ้งความ ในหนังสือพิมพ์ก็ได้

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคสองและเวลาได้ล่วงพ้นไปไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการ ดังกล่าว ให้ถือว่าผู้เสียภาษีได้รับหนังสือนั้นแล้ว

มาตรา ๑๔ กำหนดเวลาการชำระภาษีหรือแจ้งรายการต่าง ๆ หรือกำหนดเวลาการคัดค้านการประเมินภาษีตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกำหนดเวลาดังกล่าว มีเหตุจำเป็นจนไม่สามารถจะปฏิบัติตามกำหนดเวลาได้ ให้ยื่นคำร้องขอขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาก่อนกำหนดเวลาสิ้นสุดลง เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาเห็นเป็นการสมควร จะให้ขยายหรือให้เลื่อนกำหนดเวลาออกไปอีกตามความจำเป็นแก่กรณีก็ได้

กำหนดเวลาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นเป็นการสมควร จะขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลานั้นออกไปเป็นการทั่วไปตามความจำเป็นแก่กรณีก็ได้

หมวด ๒
คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมธนารักษ์ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมสรรพากร และผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นเลขานุการ และอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแต่งตั้งข้าราชการของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีตามมาตรา ๒๓ วรรคสาม และตามที่กระทรวงการคลังหรือกรุงเทพมหานครร้องขอ

(๒) ให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีและการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กับคณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัด กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย หรือกรุงเทพมหานคร

(๓) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

มาตรา ๑๗ การประชุมคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๘ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้เป็นที่สุด และในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงคำวินิจฉัยในภายหลัง คำวินิจฉัยที่เปลี่ยนแปลงนั้น ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่มีคำวินิจฉัยเปลี่ยนแปลงเป็นต้นไป

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้มีคำวินิจฉัย คำปรึกษาหรือคำแนะนำเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีและการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้แจ้งคำวินิจฉัย คำปรึกษาหรือคำแนะนำดังกล่าวไปยังผู้ที่ยื่นขอคำวินิจฉัย คำปรึกษาหรือคำแนะนำนั้น และให้ส่งเรื่องดังกล่าวไปยังกระทรวงมหาดไทยเพื่อให้แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

มาตรา ๒๐ คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมอบหมายก็ได้

ในการประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำความในมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๓

คณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัด

มาตรา ๒๑ ในแต่ละจังหวัดยกเว้นกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัด” ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ ปลัดจังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด อนุรักษพื้นที่ โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด สรรพากรพื้นที่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจำนวนหนึ่งคน นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี จำนวนห้าคน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนห้าคน เป็นกรรมการ และให้ท้องถิ่นจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

ในกรณีที่จังหวัดใดมีผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด ให้ผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดนั้น เป็นกรรมการร่วมด้วยจำนวนหนึ่งคน

ให้นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด เป็นผู้พิจารณาเลือกนายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือ

ผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

คณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัด มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาให้ความเห็นชอบอัตราภาษีตามร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๓๗ วรรคเจ็ด ให้ความเห็นชอบการลดภาษีหรือยกเว้นภาษีของผู้บริหารท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖ หรือมาตรา ๕๗ และให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำแก่ผู้บริหารท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด รวมทั้งปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ คำว่า “ผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด” ให้ความหมายรวมถึงนายกเมืองพัทยาด้วย

มาตรา ๒๒ การประชุมคณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัด ให้นำความในมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๓ เมื่อคณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัดได้ให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำแก่ผู้บริหารท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดแล้ว ให้ส่งคำปรึกษาหรือคำแนะนำดังกล่าวไปยังกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาต่อไป

ในกรณีที่กระทรวงมหาดไทยเห็นด้วยกับคำปรึกษาหรือคำแนะนำของคณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัดตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงมหาดไทยแจ้งให้คณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัดทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำปรึกษาหรือคำแนะนำ พร้อมทั้งส่งให้คณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัดอื่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ในกรณีที่กระทรวงมหาดไทยไม่เห็นด้วยกับคำปรึกษาหรือคำแนะนำของคณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัดตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงมหาดไทยส่งเรื่องพร้อมกับความเห็นไปยังคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำปรึกษาหรือคำแนะนำ ดังกล่าว

การแจ้งและการส่งเรื่องตามมาตรา นี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

มาตรา ๒๔ ในแต่ละปี ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยกเว้นกรุงเทพมหานครจัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี จำนวนภาษีที่จัดเก็บได้ มูลค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณภาษี ให้แก่คณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัด

ให้คณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัดรวบรวมข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง และจัดส่งให้แก่กระทรวงมหาดไทย

ให้กรุงเทพมหานครจัดส่งข้อมูลตามที่กำหนดในวรรคหนึ่งให้แก่กระทรวงมหาดไทยโดยตรง

ให้กระทรวงมหาดไทยประมวลผลข้อมูลที่ได้รับตามวรรคสองและวรรคสาม และให้จัดส่งข้อมูลที่มีการประมวลผลแล้วให้แก่กระทรวงการคลังและคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การรวบรวมและการจัดส่งข้อมูลตามมาตรา นี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

มาตรา ๒๕ ในการจัดส่งข้อมูลให้แก่กระทรวงมหาดไทยตามมาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัดและกรุงเทพมหานคร รายงานสภาพปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี พร้อมกับเสนอแนวทางการแก้ไขด้วย

หมวด ๔

การสำรวจและจัดทำบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

มาตรา ๒๖ เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจัดให้มีการสำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในหมวดนี้

มาตรา ๒๗ ก่อนที่จะดำเนินการสำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศกำหนดระยะเวลาที่จะทำการสำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และแต่งตั้งพนักงานสำรวจเพื่อปฏิบัติการดังกล่าว โดยปิดประกาศล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ณ สำนักงานหรือที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสถานที่อื่นตามที่เห็นสมควรภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๒๘ ให้พนักงานสำรวจมีหน้าที่และอำนาจสำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้างภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเภท จำนวน ขนาดของที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง การใช้ประโยชน์ในที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และรายละเอียดอื่นที่จำเป็นแก่การประเมินภาษี

ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานสำรวจต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

มาตรา ๒๙ ในการสำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ให้พนักงานสำรวจมีอำนาจเข้าไปในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างหรือสถานที่อื่นที่เกี่ยวข้องในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการได้ และมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างจากผู้เสียภาษี ทั้งนี้ ให้ผู้เสียภาษีหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง พนักงานสำรวจอาจขอให้ผู้เสียภาษีชี้เขตที่ดินหรือให้รายละเอียดเกี่ยวกับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างได้

ในกรณีที่ผู้เสียภาษีไม่ส่งมอบเอกสารหรือหลักฐานอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างตามวรรคหนึ่งให้แก่พนักงานสำรวจ ให้พนักงานสำรวจรายงานให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบเพื่อมีหนังสือเรียกเอกสารหรือหลักฐานดังกล่าวต่อไป

มาตรา ๓๐ เมื่อพนักงานสำรวจได้ดำเนินการสำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้างภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยต้องแสดงประเภท จำนวน ขนาดของที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง การใช้ประโยชน์ในที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และรายละเอียดอื่นที่จำเป็นแก่การประเมินภาษี ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด และให้ประกาศบัญชีดังกล่าว ณ สำนักงานหรือที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสถานที่อื่นด้วยตามที่เห็นสมควร ภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน พร้อมทั้งให้จัดส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เสียภาษีแต่ละรายตามประกาศบัญชีดังกล่าวให้ผู้เสียภาษีรายนั้นทราบด้วย

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่ปรากฏว่าบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ได้จัดทำขึ้นไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่ผู้เสียภาษีเห็นว่าบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ได้จัดทำขึ้นไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ให้ผู้เสียภาษียื่นคำร้องต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อขอแก้ไขให้ถูกต้องได้

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีคำสั่งให้พนักงานสำรวจดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงอีกครั้งหนึ่งโดยเร็ว ในกรณีต้องแก้ไขบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ให้ผู้บริหารท้องถิ่นดำเนินการแก้ไขบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้ถูกต้อง

ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแจ้งผลการดำเนินการตามวรรคสองให้ผู้เสียภาษีทราบภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้องจากผู้เสียภาษี

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่การใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างเปลี่ยนแปลงไป ไม่ว่าด้วยเหตุใด อันมีผลทำให้ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างต้องเสียภาษีในอัตราที่สูงขึ้นหรือลดลง ให้ผู้เสียภาษีแจ้ง

การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือวันที่ผู้เสียภาษีรู้ถึงเหตุดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

มาตรา ๓๔ การแจ้งประกาศกำหนดระยะเวลาที่จะทำการสำรวจตามมาตรา ๒๗ การจัดส่งข้อมูลของผู้เสียภาษีแต่ละรายตามประกาศบัญชีตามมาตรา ๓๐ การแจ้งผลการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๒ และการแจ้งการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างตามมาตรา ๓๓ อาจดำเนินการโดยผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือด้วยวิธีการอื่นใดได้ ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

หมวด ๕ ฐานภาษี อัตราภาษี และการคำนวณภาษี

มาตรา ๓๕ ฐานภาษีเพื่อการคำนวณภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่ มูลค่าทั้งหมดของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง

การคำนวณมูลค่าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) ที่ดิน ให้ใช้ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ
  - (๒) สิ่งปลูกสร้าง ให้ใช้ราคาประเมินทุนทรัพย์สิ่งปลูกสร้างเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ
  - (๓) สิ่งปลูกสร้างที่เป็นห้องชุด ให้ใช้ราคาประเมินทุนทรัพย์ห้องชุดเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ
- กรณีที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ไม่มีราคาประเมินทุนทรัพย์ การคำนวณมูลค่าให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นห้องชุด ให้เป็นไปตามราคาประเมินทุนทรัพย์ของอสังหาริมทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ที่คณะกรรมการประจำจังหวัดกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์

มาตรา ๓๖ ให้กรมธนารักษ์หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ แล้วแต่กรณี ส่งบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นห้องชุดตามมาตรา ๓๕ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นห้องชุดนั้นตั้งอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการประจำจังหวัดประกาศใช้ราคาประเมินทุนทรัพย์

มาตรา ๓๗ ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง ให้จัดเก็บภาษีตามอัตรา ดังต่อไปนี้

(๑) ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม ให้มีอัตราภาษีไม่เกินร้อยละศูนย์จุดหนึ่งห้าของฐานภาษี

(๒) ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัย ให้มีอัตราภาษีไม่เกินร้อยละศูนย์จุดสามของฐานภาษี

(๓) ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ใช้ประโยชน์อื่นนอกจาก (๑) หรือ (๒) ให้มีอัตราภาษีไม่เกินร้อยละหนึ่งจุดสองของฐานภาษี

(๔) ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพ ให้มีอัตราภาษีไม่เกินร้อยละหนึ่งจุดสองของฐานภาษี

การใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรมตาม (๑) ต้องเป็นการทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจการอื่นตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยร่วมกันประกาศกำหนด ทั้งนี้ ในการจัดทำประกาศดังกล่าวให้นำความเห็นของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มาประกอบการพิจารณาด้วย

การใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัยตาม (๒) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยร่วมกันประกาศกำหนด

ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพตาม (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

อัตราภาษีที่ใช้จัดเก็บตามวรรคหนึ่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา โดยจะกำหนดเป็นอัตราเดียว หรือหลายอัตราแยกตามมูลค่าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างก็ได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินอัตราภาษีที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง และจะกำหนดแยกตามประเภทการใช้ประโยชน์หรือตามเงื่อนไขในแต่ละประเภทการใช้ประโยชน์ก็ได้

ในกรณีที่ต้องครุปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีความประสงค์ที่จะจัดเก็บภาษีในอัตราที่สูงกว่าอัตราภาษีที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาตามวรรคห้า ให้มีอำนาจตราข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดอัตราภาษีที่ใช้จัดเก็บภายในเขตของครุปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นได้ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

ในการตราข้อบัญญัติท้องถิ่นของครุปกครองส่วนท้องถิ่นตามวรรคหก ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ก่อนการลงนามใช้บังคับข้อบัญญัติท้องถิ่นตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งครุปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนออัตราภาษีตามร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นให้คณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัดให้ความเห็นชอบก่อน เมื่อคณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ประจำจังหวัดเห็นชอบกับอัตราภาษีตามร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นดังกล่าวแล้ว ให้ผู้บริหารท้องถิ่นลงนามใช้บังคับข้อบัญญัติท้องถิ่นต่อไปได้

ในกรณีที่คณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัดไม่เห็นชอบกับอัตราภาษีตามร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นดังกล่าว ให้ส่งความเห็นเกี่ยวกับอัตราภาษีคืนผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อเสนอสภาท้องถิ่นดำเนินการแก้ไขอัตราภาษีตามความเห็นของคณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัด หรือพิจารณายืนยันด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นเกี่ยวกับอัตราภาษีคืนจากคณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัด หากสภาท้องถิ่นดำเนินการแก้ไขไม่แล้วเสร็จหรือสภาท้องถิ่นพิจารณายืนยันด้วยคะแนนเสียงน้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่นทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้ร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้นตกไป

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างได้มีการใช้ประโยชน์หลายประเภท ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บภาษีตามสัดส่วนของการใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยร่วมกันประกาศกำหนด

มาตรา ๓๙ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศราคาประเมินทุนทรัพย์ของที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง อัตราภาษีที่จัดเก็บ และรายละเอียดอื่นที่จำเป็นในการจัดเก็บภาษีในแต่ละปี ณ สำนักงานหรือที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ของปีนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่เจ้าของซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรมอยู่ภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ให้ได้รับยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นรวมกันในการคำนวณภาษีไม่เกินห้าสิบล้านบาท

การยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยร่วมกันประกาศกำหนด

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่เจ้าของซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาใช้เป็นที่อยู่อาศัยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในวันที่ ๑ มกราคมของปีภาษีนั้น ให้ได้รับยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีในการคำนวณภาษีไม่เกินห้าสิบล้านบาท

ในกรณีที่บุคคลธรรมดาเป็นเจ้าของสิ่งปลูกสร้าง แต่ไม่ได้เป็นเจ้าของที่ดิน และใช้สิ่งปลูกสร้างดังกล่าวเป็นที่อยู่อาศัยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในวันที่ ๑ มกราคมของปีภาคนั้น ให้ได้รับยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีในการคำนวณภาษีไม่เกินสิบล้านบาท

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อคำนวณการยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง

มิให้นำความในวรรคหนึ่งหรือวรรคสองมาใช้บังคับกับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งปลูกสร้างที่เจ้าของซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาใช้เป็นที่อยู่อาศัยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในวันที่ ๑ มกราคมของปีภาคนั้น ซึ่งต้องย้ายชื่อออกจากทะเบียนบ้านดังกล่าว เพราะเหตุจำเป็นทางราชการตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยร่วมกันประกาศกำหนด โดยให้ถือเอาที่ดินและสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งปลูกสร้างก่อนการย้ายชื่อออกจากทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร เป็นที่ดินและสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งปลูกสร้างที่ได้รับการยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีในการคำนวณภาษีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง

มาตรา ๔๒ การคำนวณภาษีให้ใช้ฐานภาษีของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งคำนวณได้ตามมาตรา ๓๕ หักด้วยมูลค่าของฐานภาษีที่ได้รับยกเว้นตามมาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๑ แล้วคูณด้วยอัตราภาษีตามมาตรา ๓๗ ตามสัดส่วนที่กำหนดในมาตรา ๓๘ ผลลัพธ์ที่ได้เป็นจำนวนภาษีที่ต้องเสีย

เพื่อประโยชน์ในการคำนวณจำนวนภาษีตามวรรคหนึ่ง กรณีที่ดินหลายแปลงซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกันและเป็นของเจ้าของเดียวกัน ให้คำนวณมูลค่าที่ดินทั้งหมดรวมกันเป็นฐานภาษี

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ต้องเสียภาษีเป็นที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพเป็นเวลาสามปีติดต่อกัน ให้เรียกเก็บภาษีสำหรับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างในปีที่สี่ เพิ่มขึ้นจากอัตราภาษีที่จัดเก็บตามมาตรา ๓๗ (๔) ในอัตราร้อยละศูนย์จุดสาม และหากยังทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพอีกเป็นเวลาติดต่อกัน ให้เพิ่มอัตราภาษีอีกร้อยละศูนย์จุดสามในทุกสามปี แต่อัตราภาษีที่เสียรวมทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินร้อยละสาม

หมวด ๖

การประเมินภาษี การชำระภาษี และการคืนภาษี

มาตรา ๔๔ ในแต่ละปี ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งการประเมินภาษี โดยส่งแบบประเมินภาษีให้แก่ผู้เสียภาษีตามมาตรา ๔ ภายในเดือนกุมภาพันธ์

การแจ้งการประเมินภาษีและแบบประเมินภาษี ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ประกาศกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง ราคาประเมินทุนทรัพย์ อัตราภาษี และจำนวนภาษีที่ต้องชำระ

มาตรา ๔๕ ในการประเมินภาษี ให้พนักงานประเมินมีอำนาจเรียกผู้เสียภาษีหรือบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานอื่นใดมาเพื่อตรวจสอบภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยจะต้องมีหนังสือแจ้งให้บุคคลดังกล่าวทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๔๖ ให้ผู้เสียภาษีชำระภาษีตามแบบแจ้งการประเมินภาษีภายในเดือนเมษายนของทุกปี

มาตรา ๔๗ ให้บุคคลดังต่อไปนี้มีหน้าที่ชำระภาษีแทนผู้เสียภาษี

- (๑) ผู้จัดการมรดกหรือทายาท ในกรณีที่ผู้เสียภาษีถึงแก่ความตาย
- (๒) ผู้จัดการทรัพย์สิน ในกรณีที่ผู้เสียภาษีเป็นผู้ไม่อยู่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยสาบสูญ

(๓) ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ ในกรณีที่ผู้เสียภาษีเป็นผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ แล้วแต่กรณี

(๔) ผู้แทนของนิติบุคคล ในกรณีที่ผู้เสียภาษีเป็นนิติบุคคล

(๕) ผู้ชำระบัญชี ในกรณีที่ผู้เสียภาษีเป็นนิติบุคคลเลิกกันโดยมีการชำระบัญชี

(๖) เจ้าของรวมคนหนึ่งคนใด ในกรณีที่ทรัพย์สินที่ต้องเสียภาษีเป็นของบุคคลหลายคนรวมกัน

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินนั้นเป็นของต่างเจ้าของกัน ให้ถือว่าเจ้าของที่ดินและเจ้าของสิ่งปลูกสร้างเป็นผู้เสียภาษี สำหรับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ตนเป็นเจ้าของ

มาตรา ๔๙ ให้ผู้เสียภาษีชำระภาษีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามจำนวนภาษีที่ได้มีการแจ้งประเมิน ณ สถานที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเทศบาล สำหรับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในเขตเทศบาล
- (๒) ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
- (๓) สำนักงานเขตที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นตั้งอยู่ สำหรับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร
- (๔) ศาลาว่าการเมืองพัทยา สำหรับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในเขตเมืองพัทยา
- (๕) ที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่กฎหมายกำหนด สำหรับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

ในกรณีที่มีความจำเป็น ผู้บริหารท้องถิ่นอาจกำหนดให้ใช้สถานที่อื่นภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นสถานที่สำหรับชำระภาษีตามวรรคหนึ่งได้ตามที่เห็นสมควร

การชำระภาษีตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าวันที่พนักงานเก็บภาษีลงลายมือชื่อในใบเสร็จรับเงินเป็นวันที่ชำระภาษี

มาตรา ๕๐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมอบหมายให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐรับชำระภาษีแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ได้

การชำระภาษีตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าวันที่เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับมอบหมายลงลายมือชื่อในใบเสร็จรับเงินเป็นวันที่ชำระภาษี

มาตรา ๕๑ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกสำหรับการชำระภาษี ผู้เสียภาษีอาจชำระภาษีโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือโดยการชำระผ่านธนาคารหรือโดยวิธีการอื่นใด ทั้งนี้ การชำระผ่านธนาคารหรือโดยวิธีการอื่นใดนั้น ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

กรณีชำระภาษีทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ให้ผู้เสียภาษีชำระภาษีตามที่ได้รับแจ้งการประเมิน โดยส่งธนาคัตติ ตัวแลกเงินไปรษณีย์ เช็คนาคาหรือเช็คที่ธนาคารรับรอง ส่งจ่ายให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นตั้งอยู่ และให้ถือว่าวันที่หน่วยงานให้บริการไปรษณีย์ประทับตราลงทะเบียนเป็นวันที่ชำระภาษี

กรณีชำระโดยผ่านทางธนาคารหรือวิธีการอื่นใด ให้ผู้เสียภาษีชำระภาษีตามที่ได้รับแจ้งการประเมินต่อธนาคารหรือโดยวิธีการตามที่กำหนด และให้ถือว่าวันที่ธนาคารได้รับเงินค่าภาษีหรือวันที่มีการชำระเงินค่าภาษีโดยวิธีการที่กำหนดเป็นวันที่ชำระภาษี

มาตรา ๕๒ ในการชำระภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้เสียภาษีอาจผ่อนชำระเป็นงวดงวดละเท่า ๆ กันก็ได้

จำนวนงวดและจำนวนเงินภาษีขั้นต่ำที่จะมีสิทธิผ่อนชำระ รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการในการผ่อนชำระให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้เสียภาษีตามวรรคหนึ่งไม่ชำระภาษีตามระยะเวลาที่กำหนดในการผ่อนชำระ ให้ผู้เสียภาษีหมดสิทธิที่จะผ่อนชำระ และต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละหนึ่งต่อเดือนของจำนวนภาษีที่ค้างชำระ เศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่าการประเมินภาษีผิดพลาดหรือไม่ครบถ้วน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจทบทวนการประเมินภาษีให้ถูกต้องตามที่ผู้เสียภาษีมินหนาท้องเสียได้ ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๕๔ วรรคสอง และมาตรา ๕๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การทบทวนการประเมินภาษีตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ เมื่อพ้นสามปีนับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลาการชำระภาษีตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่ต้องมีการชำระภาษีเพิ่มเติม ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งการประเมินภาษีตามวรรคหนึ่ง และส่งแบบประเมินภาษีให้แก่ผู้เสียภาษี และให้ผู้เสียภาษีชำระภาษีที่ต้องเสียเพิ่มเติมโดยไม่ต้องเสียเบี้ยปรับหรือเงินเพิ่มภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมิน

ในกรณีที่มีการชำระภาษีไว้เกินจำนวนที่จะต้องเสีย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหนังสือแจ้งให้ผู้เสียภาษีทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตรวจสอบพบว่าการประเมินภาษีผิดพลาดเพื่อให้มารับเงินที่ชำระเกินคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง

มาตรา ๕๔ ผู้ใดเสียภาษีโดยไม่มีหน้าที่ต้องเสียหรือเสียภาษีเกินกว่าจำนวนที่ต้องเสีย ไม่ว่าโดยความผิดพลาดของตนเองหรือจากการประเมินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินคืน

การขอรับเงินคืนตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำร้องต่อผู้บริหารท้องถิ่นตามแบบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด ภายในสามปีนับแต่วันที่ชำระภาษี ในการนี้ ให้ผู้ยื่นคำร้องส่งเอกสารหลักฐาน หรือคำชี้แจงใด ๆ ประกอบคำร้องด้วย

ให้ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาคำร้องให้เสร็จสิ้นและแจ้งผลการพิจารณาคำร้องให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิได้รับเงินคืน ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีคำสั่งคืนเงินให้แก่ผู้ยื่นคำร้อง โดยต้องแจ้งคำสั่งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ให้มีคำสั่ง

ในกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเมินภาษีผิดพลาด ให้ผู้บริหารท้องถิ่นสั่งให้ดอกเบี้ยแก่ผู้ได้รับคืนเงินในอัตราร้อยละหนึ่งต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินที่ได้รับคืนโดยไม่คิดทบต้น นับแต่วันที่ยื่นคำร้องขอรับคืนเงินจนถึงวันที่คืนเงิน แต่ต้องไม่เกินจำนวนเงินที่ได้รับคืน

ถ้าผู้ยื่นคำร้องไม่มารับเงินคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ให้เงินนั้นตกเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หมวด ๗
การลดและการยกเว้นภาษี

มาตรา ๕๕ การลดภาษีสำหรับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างบางประเภท เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม เหตุการณ์ กิจการ หรือสภาพแห่งท้องที่ ให้กระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา แต่ต้องไม่เกินร้อยละเก้าสิบของจำนวนภาษีที่จะต้องเสีย

มาตรา ๕๖ ในกรณีที่ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดได้รับความเสียหายมากหรือถูกทำลายให้เสื่อมสภาพด้วยเหตุอันพ้นวิสัยที่จะป้องกันได้โดยทั่วไป ให้ผู้บริหารท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัด หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจประกาศลดหรือยกเว้นภาษีภายในเขตพื้นที่ที่เกิดเหตุขึ้นในช่วงระยะเวลาใดช่วงระยะเวลาหนึ่งได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่มีเหตุอันทำให้ที่ดินได้รับความเสียหายหรือทำให้สิ่งปลูกสร้างถูกรื้อถอนหรือทำลาย หรือชำรุดเสียหายจนเป็นเหตุให้ต้องทำการซ่อมแซมในส่วนสำคัญ ให้ผู้เสียภาษีมีสิทธิยื่นคำขอลดหรือยกเว้นภาษีที่จะต้องเสียต่อผู้บริหารท้องถิ่นได้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

เมื่อมีการยื่นคำขอลดหรือยกเว้นภาษีตามวรรคหนึ่ง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำการตรวจสอบข้อเท็จจริง หากปรากฏข้อเท็จจริงเป็นที่เชื่อได้ว่ามีเหตุอันสมควรลดหรือยกเว้นภาษีให้แก่ผู้ยื่นคำขอ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัด หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกคำสั่งลดหรือยกเว้นภาษีได้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงสัดส่วนความเสียหายที่เกิดขึ้นและระยะเวลาที่ไม่ได้รับประโยชน์จากที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น

หมวด ๘
ภาษีค้างชำระ

มาตรา ๕๘ ภาษีที่มีได้ชำระภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือเป็นภาษีค้างชำระ

มาตรา ๕๙ การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัตินี้ จะกระทำมิได้ เมื่อปรากฏหลักฐานจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๖๐ ว่ามีภาษีค้างชำระสำหรับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น เว้นแต่เป็นกรณีตามมาตรา ๖๗

มาตรา ๖๐ ภายในเดือนมิถุนายนของปี ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งรายการภาษีค้างชำระให้สำนักงานที่ดินหรือสำนักงานที่ดินสาขา ซึ่งที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอยู่ในเขตท้องที่ของสำนักงานที่ดินหรือสำนักงานที่ดินสาขานั้นทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม โอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ต่อไป เว้นแต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานที่ดินหรือสำนักงานที่ดินสาขาจะตกลงกำหนดเวลาเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๖๑ เพื่อประโยชน์ในการเร่งรัดภาษีค้างชำระ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหนังสือแจ้งเตือนผู้เสียภาษีที่มีภาษีค้างชำระภายในเดือนพฤษภาคมของปี เพื่อให้มาชำระภาษีค้างชำระ พร้อมทั้งเบี้ยปรับและเงินเพิ่มตามที่กำหนดในหมวด ๙

มาตรา ๖๒ ถ้าผู้เสียภาษีมิได้ชำระภาษีค้างชำระ เบี้ยปรับและเงินเพิ่มภายในเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือแจ้งเตือนตามมาตรา ๖๑ เมื่อพ้นเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งเตือนดังกล่าวแล้ว ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษี เพื่อนำเงินมาชำระภาษีค้างชำระ เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้นได้ แต่ห้ามมิให้ยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษีเกินกว่าความจำเป็นที่พอจะชำระภาษีค้างชำระ เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และค่าใช้จ่ายดังกล่าว

การออกคำสั่งเป็นหนังสือยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้บริหารท้องถิ่น ตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่เป็ดยายกเทศมนตรึ นายกองค้การบริหรส่วนด้าบล และนายกเมืองพัทยา ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด

วิธีการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษีตามวรรคหนึ่ง ให้นำวิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ การยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษีไม่ให้หมายควมรวมถึงการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้มีหน้าที่ชำระภาษีแทนตามมาตรา ๔๗

มาตรา ๖๓ เพื่อประโยชน์ในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามมาตรา ๖๒ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจ

(๑) เรียกผู้เสียภาษีมาให้อ้อยคำ

(๒) สั่งให้ผู้เสียภาษีน้าบัญญัติ เอกสาร หรือหลักฐานอื่นอันจำเป็นแก่การจัดเก็บภาษีค้างชำระ
มาตราตรวจสอบ

(๓) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบ ค้น หรือยึดบัญชี เอกสารหรือหลักฐานอื่นของผู้เสียภาษี

(๔) เข้าไปในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างหรือสถานที่อื่นที่เกี่ยวข้องในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น ในการนี้ ให้มีอำนาจสอบถามบุคคลที่อยู่ในสถานที่นั้นเท่าที่จำเป็นเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี

การดำเนินการตาม (๑) หรือ (๒) ต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเรียกหรือคำสั่ง และการออกคำสั่งและทำการตาม (๓) หรือ (๔) ต้องเป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

มาตรา ๖๔ ในกรณีที่มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้เสียภาษีไว้แล้ว ถ้าผู้เสียภาษีได้นำเงินมาชำระค่าภาษีค้างชำระ เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน โดยครบถ้วนก่อนการขายทอดตลาด ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีคำสั่งเพิกถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้น และดำเนินการแจ้งการถอนการยึดหรืออายัดไปยังเจ้าพนักงานผู้ยึดหรืออายัดให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ชำระค่าภาษีที่ค้างชำระ เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สินครบถ้วนแล้ว

มาตรา ๖๕ การขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษีตามมาตรา ๖๒ จะกระทำมิได้ ในระหว่างระยะเวลาที่ให้คัดค้านหรืออุทธรณ์ตามมาตรา ๗๓ หรือให้ฟ้องเป็นคดีต่อศาลตามมาตรา ๘๒ และตลอดเวลาที่มีการพิจารณาและวินิจฉัยคำคัดค้านหรืออุทธรณ์ดังกล่าวยังไม่ถึงที่สุด

มาตรา ๖๖ เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดตามมาตรา ๖๒ ให้หักไว้เป็นค่าภาษีค้างชำระ เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากการยึด อายัด และขายทอดตลาด ทรัพย์สินนั้น เหลือเท่าใดให้คืนแก่ผู้เสียภาษี

มาตรา ๖๗ ในกรณีที่เป็นการขายทอดตลาดที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างใดตามคำพิพากษา ก่อนทำการขายทอดตลาด ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้แจ้งรายการภาษีค้างชำระ สำหรับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานบังคับคดี และเมื่อทำการขายทอดตลาดแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีกันเงินที่ได้รับจากการขายทอดตลาดไว้เท่ากับจำนวนค่าภาษีค้างชำระ และนำส่งเงินดังกล่าวให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อชำระหนี้ค่าภาษีที่ค้างชำระดังกล่าว

หมวด ๙
เบี้ยปรับและเงินเพิ่ม

มาตรา ๖๘ ในกรณีที่ผู้เสียภาษีมิได้ชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนด ให้เสียเบี้ยปรับร้อยละ สิบของจำนวนภาษีค้างชำระ เว้นแต่ผู้เสียภาษีได้ชำระภาษีก่อนจะได้รับหนังสือแจ้งเตือนตามมาตรา ๖๑ ให้เสียเบี้ยปรับร้อยละสิบของจำนวนภาษีค้างชำระ

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่ผู้เสียภาษีมิได้ชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนด แต่ต่อมาได้ชำระภาษี ภายในเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือแจ้งเตือนตามมาตรา ๖๑ ให้เสียเบี้ยปรับร้อยละสิบของจำนวน ภาษีค้างชำระ

มาตรา ๗๐ ผู้เสียภาษีผู้ใดมิได้ชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนด ให้เสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ หนึ่งต่อเดือนของจำนวนภาษีค้างชำระ เศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน ทั้งนี้ มิให้นำเบี้ยปรับมารวม คำนวณเพื่อเสียเงินเพิ่มด้วย

ในกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นอนุมัติให้ขยายกำหนดเวลาชำระภาษี และได้มีการชำระภาษีภายใน กำหนดเวลาที่ขยายให้นั้น เงินเพิ่มตามวรรคหนึ่งให้ลดลงเหลือร้อยละศูนย์จุดห้าต่อเดือนหรือ เศษของเดือน

เงินเพิ่มตามมาตรานี้ ให้เริ่มนับเมื่อพ้นกำหนดเวลาชำระภาษีจนถึงวันที่มีการชำระภาษี แต่มิให้เกินกว่าจำนวนภาษีที่ต้องชำระโดยไม่รวมเบี้ยปรับ และมีให้คิดทบต้น

มาตรา ๗๑ เบี้ยปรับอาจงดหรือลดลงได้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๒ เบี้ยปรับและเงินเพิ่มตามหมวดนี้ให้ถือเป็นภาษี

หมวด ๑๐
การคัดค้านและการอุทธรณ์การประเมินภาษี

มาตรา ๗๓ ผู้เสียภาษีผู้ใดได้รับแจ้งการประเมินภาษีตามมาตรา ๔๔ หรือมาตรา ๕๓ หรือการเรียกเก็บภาษีตามมาตรา ๖๑ แล้วเห็นว่า การประเมินภาษีหรือการเรียกเก็บภาษีนั้นไม่ถูกต้อง ให้มีสิทธิคัดค้านและขอให้ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาทบทวนการประเมินหรือการเรียกเก็บภาษีได้ โดยให้ ยื่นคำร้องต่อผู้บริหารท้องถิ่นตามแบบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมินภาษีหรือการเรียกเก็บภาษี แล้วแต่กรณี

ผู้บริหารท้องถิ่นต้องพิจารณาคำร้องของผู้เสียภาษีตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่รับคำร้องดังกล่าว และแจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลเป็นหนังสือไปยังผู้เสียภาษีโดยไม่ชักช้า กรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาคำร้องของผู้เสียภาษีไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้บริหารท้องถิ่นเห็นชอบกับคำร้องของผู้เสียภาษี

ในกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาเห็นชอบกับคำร้องของผู้เสียภาษี ให้แจ้งจำนวนภาษีที่จะต้องเสียเป็นหนังสือไปยังผู้เสียภาษี และให้ผู้เสียภาษีมารับชำระภาษีคืนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับหนังสือแจ้งดังกล่าว

ในกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาไม่เห็นชอบกับคำร้องของผู้เสียภาษี ให้ผู้เสียภาษีนั้น มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษี โดยยื่นอุทธรณ์ต่อผู้บริหารท้องถิ่น ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับหนังสือแจ้ง และให้ผู้บริหารท้องถิ่นส่งคำอุทธรณ์ไปยังคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ดังกล่าว

การคัดค้านและการอุทธรณ์ไม่เป็นการทุเลาการชำระภาษี เว้นแต่ผู้เสียภาษีจะได้ยื่นคำร้องต่อผู้บริหารท้องถิ่นขอให้ทุเลาการชำระภาษีไว้ก่อน และผู้บริหารท้องถิ่นมีคำสั่งให้ทุเลาการชำระภาษีแล้ว ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีคำสั่งให้ทุเลาการชำระภาษีเฉพาะส่วนต่างที่เพิ่มขึ้นจากจำนวนภาษีที่ต้องเสียในปีก่อนและจะสั่งให้วางประกันตามที่เห็นสมควรก็ได้

ในกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นได้สั่งให้ทุเลาการชำระภาษีตามวรรคห้าไว้แล้ว ถ้าต่อมาปรากฏว่าผู้เสียภาษีได้กระทำการใด ๆ เพื่อประวิงการชำระภาษี หรือจะกระทำการโอน ขาย จำหน่าย หรือ ยักยอกทรัพย์สินทั้งหมดหรือบางส่วนเพื่อให้พ้นอำนาจการยึดหรืออายัด ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจเพิกถอนคำสั่งให้ทุเลาการชำระภาษีนั้นได้

มาตรา ๗๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีประจำจังหวัด” ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด อนุรักษพื้นที่ โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด สรรพากรพื้นที่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัด แต่งตั้งจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนของผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจำนวน ไม่เกินสองคน เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประธานกรรมการและกรรมการ โดยตำแหน่งแต่งตั้งอีกจำนวน ไม่เกินสองคน เป็นกรรมการ

ให้ผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด เป็นผู้พิจารณาร่วมกันเลือกผู้แทนของผู้บริหารท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศ กำหนด

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการสังกัดสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๗๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ การประเมินภาษีกรุงเทพมหานคร” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมธนารักษ์ อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมสรรพากร ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประธานกรรมการและกรรมการโดยตำแหน่งแต่งตั้งอีกจำนวน ไม่เกินสองคน เป็นกรรมการ

ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งข้าราชการสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

เบี้ยประชุมของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีกรุงเทพมหานคร ให้เบิกจ่าย จากงบประมาณของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๗๖ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๗๔ และมาตรา ๗๕ มีวาระการดำรง ตำแหน่งคราวละสามปี

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น อยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่า กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๗๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๗๔ และมาตรา ๗๕ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๖) คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีมีคำสั่งให้ออกเนื่องจากมีเหตุบกพร่อง อย่างยิ่งต่อหน้าที่หรือมีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทน และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๗๘ การประชุมคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษี ให้นำความในมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๗๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ กรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีผู้ใดมีส่วนได้เสียในเรื่องใดจะเข้าร่วมพิจารณาหรือร่วมวินิจฉัยลงมติในเรื่องนั้นมิได้

มาตรา ๘๐ เพื่อประโยชน์ในการวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีมีอำนาจออกหนังสือเรียกผู้อุทธรณ์หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานอื่นใดมาแสดงได้ โดยให้เวลาแก่บุคคลดังกล่าวไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเรียก

ผู้อุทธรณ์ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกตามวรรคหนึ่ง โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีจะยกอุทธรณ์นั้นเสียก็ได้

มาตรา ๘๑ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษี มีอำนาจสั่งไม่รับอุทธรณ์ยกอุทธรณ์ เพิกถอนหรือแก้ไขการประเมินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือให้ผู้อุทธรณ์ได้รับการลดหรือยกเว้นภาษีหรือได้คืนภาษี

ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำอุทธรณ์จากผู้บริหารท้องถิ่นตามมาตรา ๗๓ วรรคสี่ และต้องแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์พร้อมด้วยเหตุผลเป็นหนังสือไปยังผู้อุทธรณ์ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พิจารณาเสร็จ ทั้งนี้จะวินิจฉัยให้เรียกเก็บภาษีเกินกว่าจำนวนภาษีที่ทำการประเมินไม่ได้ เว้นแต่จะได้มีการประเมินภาษีใหม่

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษี อาจขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาตามวรรคสอง และให้มีหนังสือแจ้งระยะเวลาที่ขยายออกไปพร้อมกับวันครบกำหนดระยะเวลาให้ผู้อุทธรณ์ทราบด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีวินิจฉัยอุทธรณ์ไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคสองหรือวรรคสาม ให้ผู้อุทธรณ์มีสิทธิฟ้องเป็นคดีต่อศาลได้โดยไม่ต้องรอฟังผลการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษี แต่ต้องยื่นฟ้องต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่พ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษี มีคำวินิจฉัยให้คืนเงินแก่ผู้อุทธรณ์ ให้แจ้งคำวินิจฉัยไปยังผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้มีคำสั่งคืนเงินและแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้อำนาจคืนเงิน

ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษี สั่งผู้บริหารท้องถิ่นให้ดอกเบี้ยแก่ผู้ได้รับคืนเงินในอัตราร้อยละหนึ่งต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินที่ได้รับคืน โดยไม่คิดทบต้น นับแต่วันที่ชำระภาษีถึงวันที่มีคำวินิจฉัยให้คืนเงิน แต่ต้องไม่เกินจำนวนเงินที่ได้รับคืน

ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่มารับเงินคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ให้เงินนั้นตกเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๘๒ ผู้อุทธรณ์มีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษี โดยฟ้องเป็นคดีต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์

หมวด ๑๑

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๘๓ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสำรวจตามมาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ หรือของผู้บริหารท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายตามมาตรา ๖๓ (๓) หรือ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของผู้บริหารท้องถิ่น ตามมาตรา ๒๙ หรือของพนักงานประเมินตามมาตรา ๔๕ หรือหนังสือเรียกหรือคำสั่งของผู้บริหารท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายตามมาตรา ๖๓ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๘๕ ผู้ใดไม่แจ้งการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๘๖ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บริหารท้องถิ่นตามมาตรา ๖๒ หรือทำลาย ย้ายไปเสีย ชอนเร้น หรือโอนไปให้แก่บุคคลอื่นซึ่งทรัพย์สินที่ผู้บริหารท้องถิ่นมีคำสั่งให้อึดหรืออายัด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีตามมาตรา ๘๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับผู้อุทธรณ์

มาตรา ๘๘ ผู้ใดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จหรือนำพยานหลักฐานอันเป็นเท็จมาแสดง เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๙ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้น ไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้ สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๙๐ ความผิดตามมาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ มาตรา ๘๕ หรือมาตรา ๘๗ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้

เมื่อผู้กระทำผิดได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวัน ให้ถือว่าคดีเลิกกัน ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้กระทำผิดไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายใน ระยะเวลาที่กำหนด ให้ดำเนินคดีต่อไป

เงินค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามพระราชบัญญัตินี้เกิดขึ้นในเขตองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นใด ให้ตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๙๑ บทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน กฎหมายว่าด้วยภาษี บำรุงท้องที่ และกฎหมายว่าด้วยการกำหนดราคาปานกลางของที่ดินสำหรับการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ ซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไป ในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินและ ภาษีบำรุงท้องที่ ที่ต้องเสียหรือที่พึงชำระหรือที่ค้างอยู่หรือที่ต้องคืนก่อนวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓

มาตรา ๙๒ ให้กรมที่ดินจัดส่งข้อมูลรูปแบบแปลงที่ดินและข้อมูลเอกสารสิทธิของที่ดินและ สิ่งปลูกสร้างที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อใช้ในการเตรียมการจัดเก็บภาษีภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การจัดส่งข้อมูลให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายตามประมวลกฎหมายที่ดินและกฎหมายว่าด้วยอากรชุด

มาตรา ๔๓ มิให้นำความในมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่การขายทอดตลาดที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างของเจ้าพนักงานบังคับคดีซึ่งได้มีการประกาศขายทอดตลาดที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างไว้ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๔ ในสองปีแรกของการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้อัตราภาษีตามมูลค่าของฐานภาษี ดังต่อไปนี้

(๑) ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม

(ก) มูลค่าของฐานภาษีไม่เกินเจ็ดสิบห้าล้านบาท ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดศูนย์หนึ่ง

(ข) มูลค่าของฐานภาษีเกินเจ็ดสิบห้าล้านบาท แต่ไม่เกินหนึ่งร้อยล้านบาท ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดศูนย์สาม

(ค) มูลค่าของฐานภาษีเกินหนึ่งร้อยล้านบาท แต่ไม่เกินห้าร้อยล้านบาท ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดศูนย์ห้า

(ง) มูลค่าของฐานภาษีเกินห้าร้อยล้านบาท แต่ไม่เกินหนึ่งพันล้านบาท ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดศูนย์เจ็ด

(จ) มูลค่าของฐานภาษีเกินหนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดศูนย์หนึ่ง

(๒) ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่เจ้าของซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาใช้เป็นที่อยู่อาศัยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

(ก) มูลค่าของฐานภาษีไม่เกินยี่สิบห้าล้านบาท ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดศูนย์สาม

(ข) มูลค่าของฐานภาษีเกินยี่สิบห้าล้านบาท แต่ไม่เกินห้าสิบล้านบาท ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดศูนย์ห้า

(ค) มูลค่าของฐานภาษีเกินห้าสิบล้านบาทขึ้นไป ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดศูนย์เจ็ด

(๓) สิ่งปลูกสร้างที่เจ้าของซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาใช้เป็นที่อยู่อาศัยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

(ก) มูลค่าของฐานภาษีไม่เกินสี่สิบล้านบาท ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดศูนย์สอง

(ข) มูลค่าของฐานภาษีเกินสี่สิบล้านบาท แต่ไม่เกินหกสิบห้าล้านบาท ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดศูนย์สาม

(ค) มูลค่าของฐานภาษีเกินหกสิบห้าล้านบาท แต่ไม่เกินเก้าสิบล้านบาท ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดศูนย์ห้า

(ง) มูลค่าของฐานภาษีเกินเก้าสิบล้านบาทขึ้นไป ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดศูนย์เจ็ด

(๔) ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัยกรณีอื่นนอกจากการใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัยตาม (๒) และ (๓)

(ก) มูลค่าของฐานภาษีไม่เกินห้าสิบล้านบาท ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดศูนย์สอง

(ข) มูลค่าของฐานภาษีเกินห้าสิบล้านบาท แต่ไม่เกินเจ็ดสิบล้านบาท ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดศูนย์สาม

(ค) มูลค่าของฐานภาษีเกินเจ็ดสิบล้านบาท แต่ไม่เกินหนึ่งร้อยล้านบาท ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดศูนย์ห้า

(ง) มูลค่าของฐานภาษีเกินหนึ่งร้อยล้านบาทขึ้นไป ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดหนึ่ง

(๕) ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ใช้ประโยชน์อื่นนอกจากการประกอบเกษตรกรรมและเป็นที่อยู่อาศัย

(ก) มูลค่าของฐานภาษีไม่เกินห้าสิบล้านบาท ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดสาม

(ข) มูลค่าของฐานภาษีเกินห้าสิบล้านบาท แต่ไม่เกินสองร้อยล้านบาท ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดสี่

(ค) มูลค่าของฐานภาษีเกินสองร้อยล้านบาท แต่ไม่เกินหนึ่งพันล้านบาท ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดห้า

(ง) มูลค่าของฐานภาษีเกินหนึ่งพันล้านบาท แต่ไม่เกินห้าพันล้านบาท ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดหก

(จ) มูลค่าของฐานภาษีเกินห้าพันล้านบาทขึ้นไป ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดเจ็ด

(๖) ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพ

(ก) มูลค่าของฐานภาษีไม่เกินห้าสิบล้านบาท ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดสาม

(ข) มูลค่าของฐานภาษีเกินห้าสิบล้านบาท แต่ไม่เกินสองร้อยล้านบาท ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดสี่

(ค) มูลค่าของฐานภาษีเกินสองร้อยล้านบาท แต่ไม่เกินหนึ่งพันล้านบาท ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดห้า

(ง) มูลค่าของฐานภาษีเกินหนึ่งพันล้านบาท แต่ไม่เกินห้าพันล้านบาท ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดหก

(จ) มูลค่าของฐานภาษีเกินห้าพันล้านบาทขึ้นไป ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละศูนย์จุดเจ็ด

มาตรา ๔๕ ในสองปีแรกของการคำนวณภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้ฐานภาษีของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งคำนวณได้ตามมาตรา ๓๕ หักด้วยมูลค่าของฐานภาษีที่ได้รับยกเว้นตามมาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๑ แล้วคูณด้วยอัตราภาษีตามมาตรา ๔๔ ตามสัดส่วนที่กำหนดในมาตรา ๓๘ ผลลัพธ์ที่ได้เป็นจำนวนภาษีที่ต้องเสีย

เพื่อประโยชน์ในการคำนวณจำนวนภาษีตามวรรคหนึ่ง กรณีที่ดินหลายแปลงซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกันและเป็นของเจ้าของเดียวกัน ให้คำนวณมูลค่าที่ดินทั้งหมดรวมกันเป็นฐานภาษี

มาตรา ๔๖ เพื่อเป็นการบรรเทาการชำระภาษี ในสามปีแรกของการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเว้นการจัดเก็บภาษีสำหรับเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาและใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม

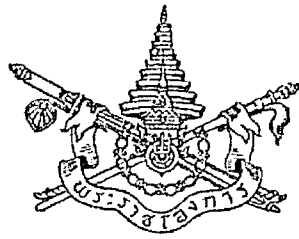
มาตรา ๔๗ เพื่อเป็นการบรรเทาการชำระภาษี ในสามปีแรกของการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่ผู้เสียภาษีได้รับการประเมินภาษีในจำนวนที่สูงกว่าจำนวนภาษีโรงเรือนและที่ดินหรือภาษีบำรุงท้องที่ที่ต้องเสียหรือพึงชำระในปีก่อนที่การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้ผู้เสียภาษีชำระภาษีตามจำนวนที่ต้องเสียหรือพึงชำระในปีก่อน เหลือจำนวนภาษีเท่าใด ให้ผู้เสียภาษีชำระภาษี ดังนี้

- (๑) ปีที่หนึ่ง ร้อยละยี่สิบห้าของจำนวนภาษีที่เหลือ
- (๒) ปีที่สอง ร้อยละห้าสิบของจำนวนภาษีที่เหลือ
- (๓) ปีที่สาม ร้อยละเจ็ดสิบห้าของจำนวนภาษีที่เหลือ

มาตรา ๔๘ การดำเนินการออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน และกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ที่ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว การจัดเก็บภาษีตามกฎหมายทั้งสองฉบับ ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน สมควรยกเลิกกฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าวและให้ใช้กฎหมายว่าด้วย ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแทน โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบการจัดเก็บภาษีดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ
ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดินและกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒”